

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

W ŚREMIE

***Ocena stanu sanitarnego i sytuacji
epidemiologicznej powiatu śremskiego w roku 2022***

*mgr Urszula Sitnicka
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Śremie*

.....
opracował

Śrem, dnia 27 marca 2023 r.

SPIS TREŚCI

I.	Główny cel i kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie w 2022 r.	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.	5
III.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności i Przedmiotów Użytku	26
IV.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej.	36
V.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.	56
VI.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.	62
VII.	Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	70
VIII.	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	77
IX.	Działalność kontrolno-represyjna	90
X.	Wnioski	91

I. Główny cel i kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie w 2022 r.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu śremskiego było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Do realizowanych w roku sprawozdawczym kierunków działania należy zaliczyć między innymi:

1. Prowadzenie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19.
2. Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach na podstawie EWRS i IHR.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.
5. Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi.
6. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
7. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
8. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
9. Prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjnych.

10. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

11. Doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania opartego na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

Realizowano statutowe obowiązki Inspekcji Sanitarnej, wynikające w szczególności z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, ze zm.). Ich celem było działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody i żywności oraz chemikaliami, a także promowanie zdrowego stylu życia. Podejmowano działania edukacyjne i promocyjne, aby zapewnić bezpieczeństwo i ochronę zdrowia mieszkańców powiatu.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w latach 2021-2022.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie sytuacja epidemiologiczna w bieżącym roku sprawozdawczym kształtowała się podobnie jak w 2021 r., przez co można ją uznać za ogólnie dobrą.

W 2022 r. zaobserwowano delikatny wzrost zgłoszeń na wybrane choroby zakaźne (objęte obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej) i jednocześnie spadek zachorowań na Covid-19. Analiza statystyczna sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych w powiecie śremskim pomija zachorowania na Covid-19, ponieważ pełna statystyka dostępna jest na stronie Ministerstwa Zdrowia.

W roku sprawozdawczym 2022 w odróżnieniu do 2021 roku:

nie zanotowano zachorowań na :

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wywołane przez *Campylobacter* (2021 - 1 zachorowanie),
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe inne określone (2021 - 2 zachorowania),
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (2021 - 1 zachorowanie),
- inne bakteryjne zatrucia pokarmowe wywołane przez *Clostridium perfringens* (2021 - 1 zachorowanie),
- kiła – inne postacie kiły i kiła nieokreślona (2021 – 4 zachorowania),
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, nieokreślone (2021 - 1 zachorowanie).

Natomiast zanotowano:

- giardioza (2022 - 2 zachorowania),
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy (1 zachorowanie),
- krztusiec (2022 – 1 zachorowanie),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna – inna określona i nieokreślona – (2022 - 1 zachorowanie),
- legionelloza, choroba legionistów (2022-1 zachorowanie),
- rzeżączka (2022 – 1 zachorowanie)

- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie (2022 – 1 zachorowanie)
- borelioza z Lyme – neuroborelioza (2022 – 1 zachorowanie),
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – inne określone i nieokreślone (2022 – 1 zachorowanie),
- nowo wykryte zakażenie HIV (2022 – 1 zachorowanie).

Wzrosła zapadalność na :

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (2021 – 2, 2022 – 91 zachorowań) – 45,5 krotnie,
- inne określone wirusowe zakażenia jelitowe (2021 – 1, 2022 - 11 zachorowań) – 11 krotnie
- nieokreślone wirusowe zakażenia jelitowe (2021 – 1, 2022 - 2 zachorowania) – 2 krotnie,
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (2021 – 2, 2022 - 42 zachorowania) – 21 krotnie,
- biegunki i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO, o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu- ogółem (2021 – 47, 2022 - 101 zachorowań) – 2,1 krotnie,
- biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2 (2021 – 18, 2022 - 32 zachorowania) – 1,8 krotnie,
- płonica (2021 – 2, 2022 - 7 zachorowań) – 3,5 krotnie,
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – ogółem (2021 – 1, 2022 – 6 zachorowań) - 6 krotnie,
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – róża (2021 – 1, 2022 – 5 zachorowań) - 5 krotnie,
- borelioza z Lyme – ogółem (2021 – 9, 2022 – 14 zachorowań) – 1,6
- wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe i BNO (2021 – 1, 2022 - 3 zachorowania) – 3 krotnie,
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – przewlekłe i BNO (2021 – 2, 2022 - 6 zachorowań) – 3 krotnie,
- choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna, ogółem (2021 - 3, 2022 – 7 zachorowań) – 2,3 krotnie,

- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna inna określona i nieokreślona (2021 - 2, 2022 - 6 zachorowań) – 3 krotnie
- grypa przypadki potwierdzone - ogółem (2021 – 1, 2022 - 5 zachorowań) – 5 krotnie,
- grypa u dzieci w wieku 0-14 lat (2021 – 1, 2022 - 4 zachorowań).

Spadła zapadalność na :

- salmonelozy – zatrucia pokarmowe (2021 - 20, 2022 – 1 zachorowanie) – 20 krotnie,
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* (2021 – 40, 2022 – 37 zachorowań) - 1,1 krotnie,
- ospa wietrzna (2021- 315, 2022 - 216 zachorowań) – 1,5 krotnie,
- świnka (2021 - 3, 2022 – 1 zachorowanie) – 3 krotnie.

Na tym samym poziomie utrzymała się zachorowalność na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wywołane przez *Yersinia enterocolitica* lub *pseudotuberculosis* (1 zachorowanie),
- styczeń i narażenie na wściekliznę, /potrzeba szczepień/ (5 przypadków),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna posocznica (1 zachorowanie).

2. Sezonowość zachorowań dla poszczególnych chorób zakaźnych (objętych obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej) w latach 2021 – 2022.

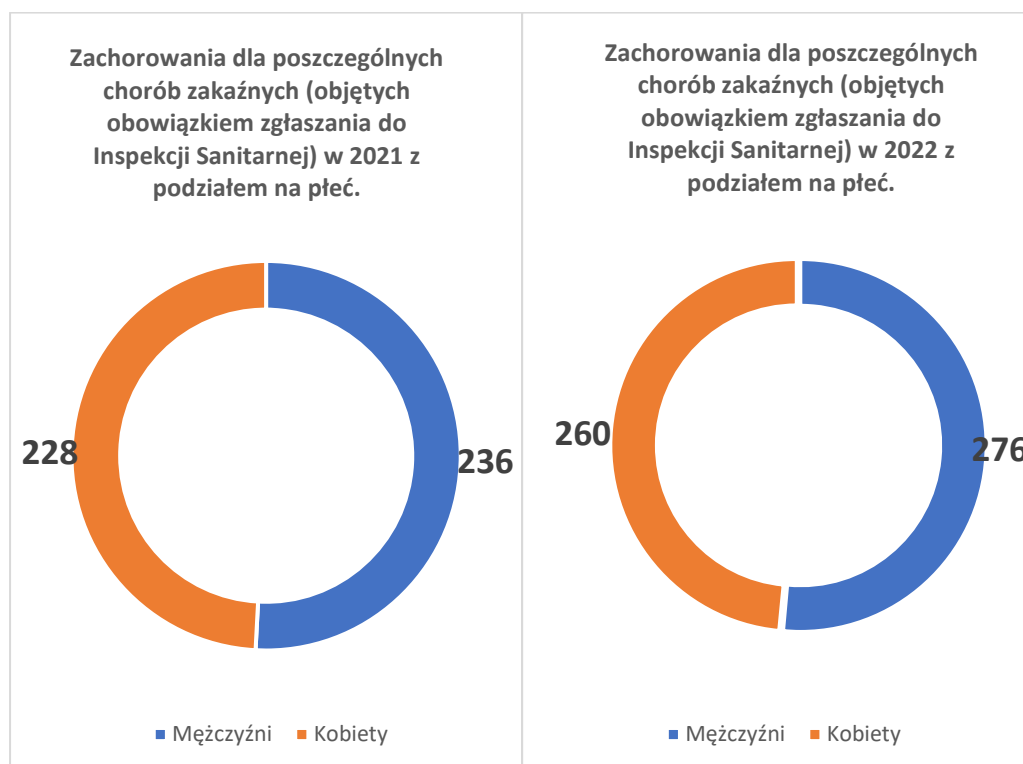
Porównując lata 2021- 2022, w bieżącym roku sprawozdawczym obserwuje się wzrost liczby zachorowań na poszczególne choroby zakaźne (objęte obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej). W 2022 r. zarejestrowano o 72 zgłoszeń więcej, aniżeli rok wcześniej.

W 2021 r. więcej zachorowań odnotowano w II półroczu (64%), natomiast w 2022 r. więcej zachorowań zarejestrowano w I półroczu (59%). Szczyt zachorowań w 2021 r. przypadł w grudniu, natomiast w bieżącym roku sprawozdawczym najwięcej zgłoszeń zarejestrowano w marcu.

Sezonowość zachorowań wg. daty zarejestrowania													
m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba zachorowań 2021	30	42	36	9	25	24	26	11	41	65	67	88	464
liczba zachorowań 2022	21	29	94	73	61	40	43	24	25	40	44	42	536
Półrocze 2021/2022	166/318						298/218						464/536

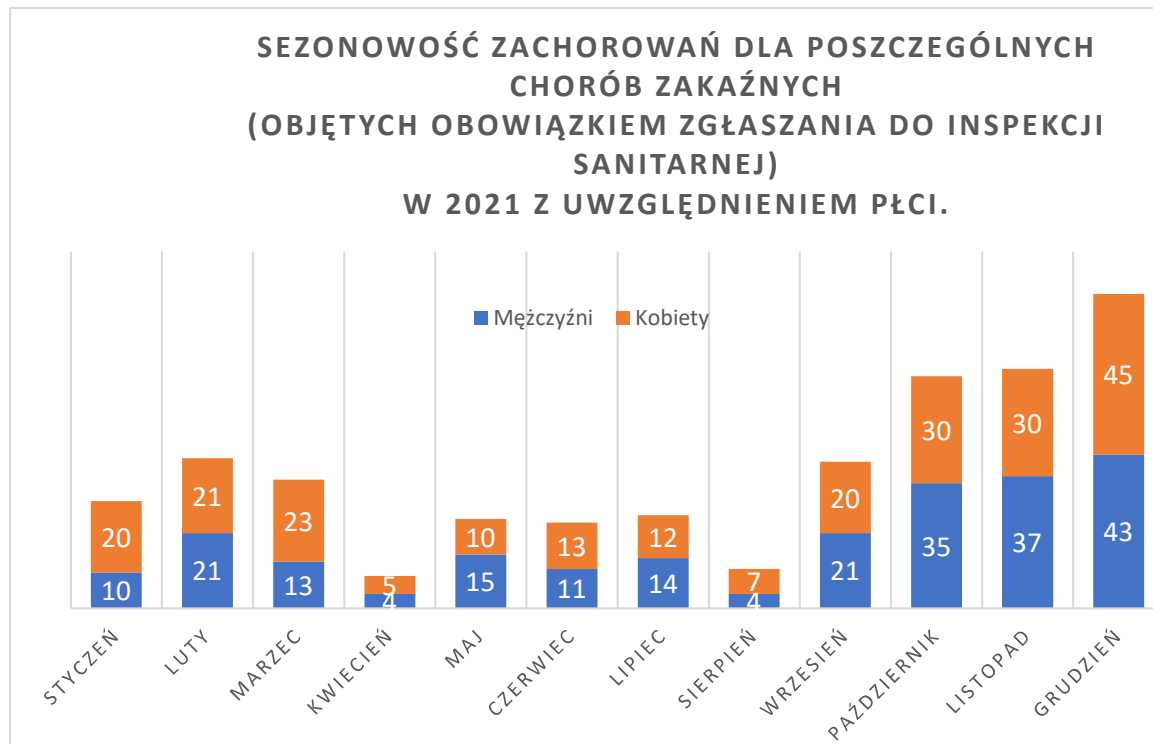
3. Zachorowania dla poszczególnych chorób zakaźnych (objętych obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej) w latach 2021 – 2022 z podziałem na płeć.

Podobnie jak rok wcześniej, w 2022r. 51% przesłanych zgłoszeń dotyczących zachorowań na poszczególne choroby zakaźne dotyczyło zachorowań u mężczyzn.

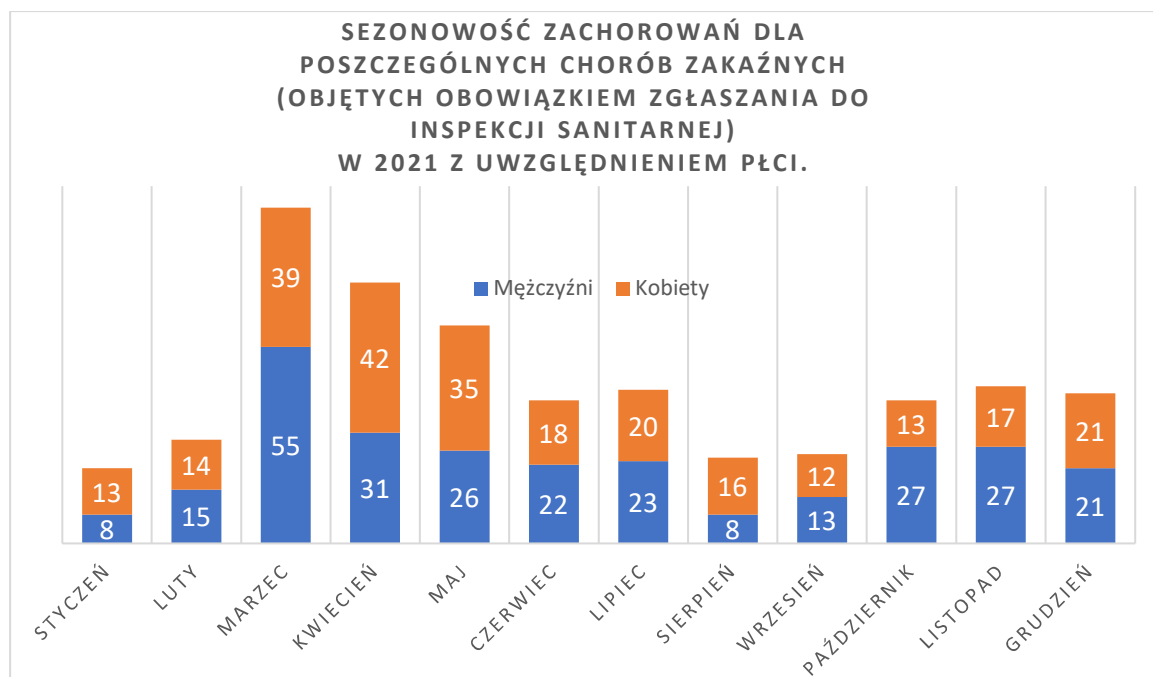

4. Sezonowość zachorowań z uwzględnieniem płci

Sezonowość zachorowań dla chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w 2021 z uwzględnieniem płci.

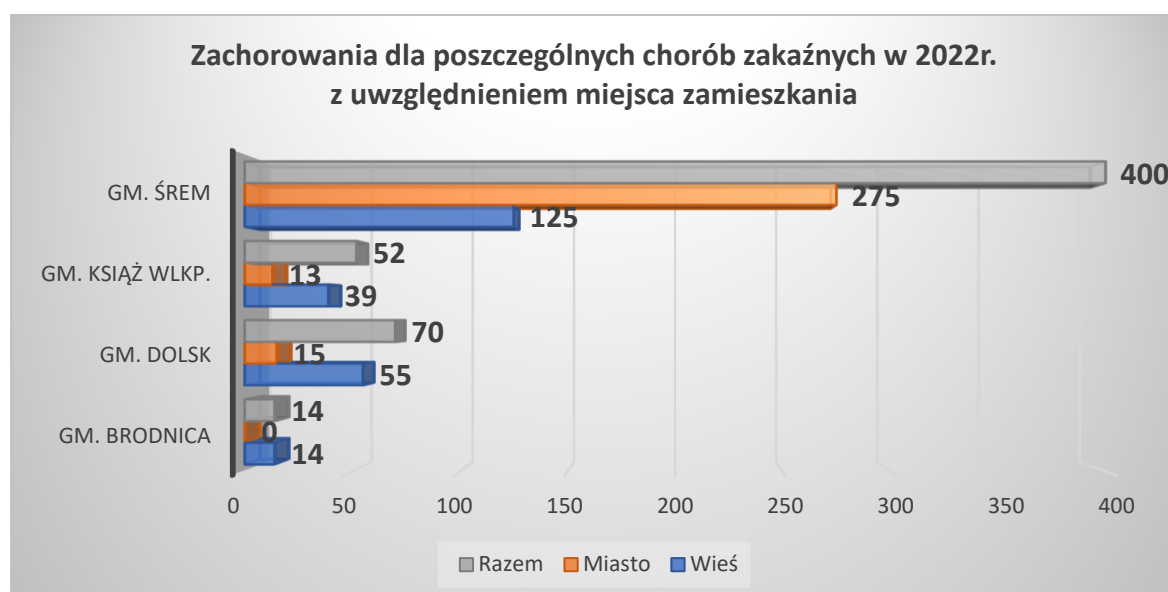
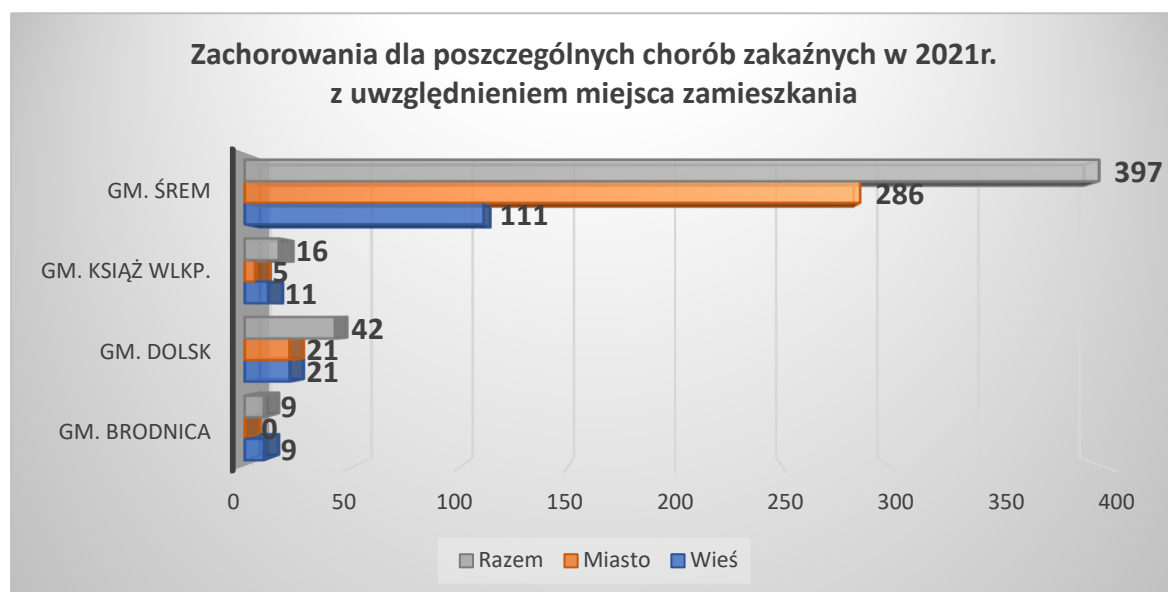

Sezonowość zachorowań dla chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w 2022 z uwzględnieniem płci.

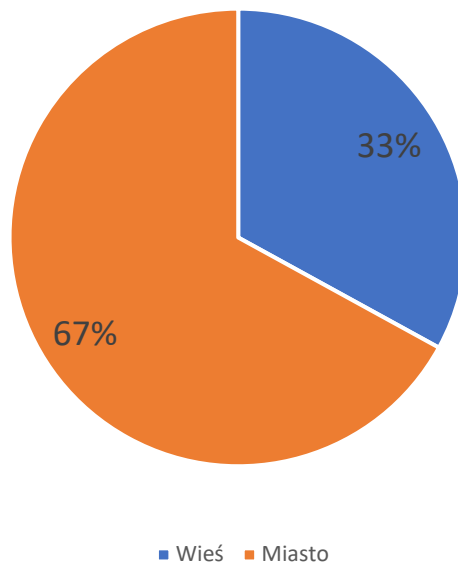

5. Zachorowania dla chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w latach 2021 – 2022 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania (z podziałem gminy).

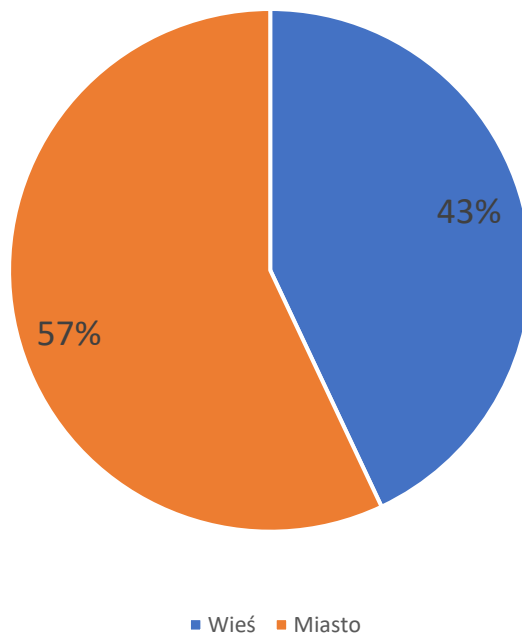
Podobnie jak w poprzednim roku sprawozdawczym najczęściej chorowali mieszkańcy gminy Śrem (2022- 74%, 2021 – 86%), z kolei najrzadziej mieszkańcy gminy Brodnica (2022- 3%, 2021- 2%). Z przeprowadzonej analizy statystycznej wynika, że w powiecie śremskim częściej choroby zakaźne dotykały mieszkańców miasta (2022- 57%, 2021- 67%) niż mieszkańców wsi.

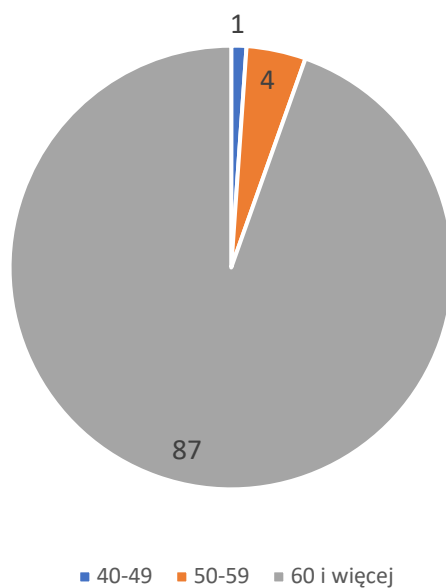
Zachorowania chorób zakaźnych w 2021 r. w powiecie śremskim z podziałem na mieszkańców miasta i wsi

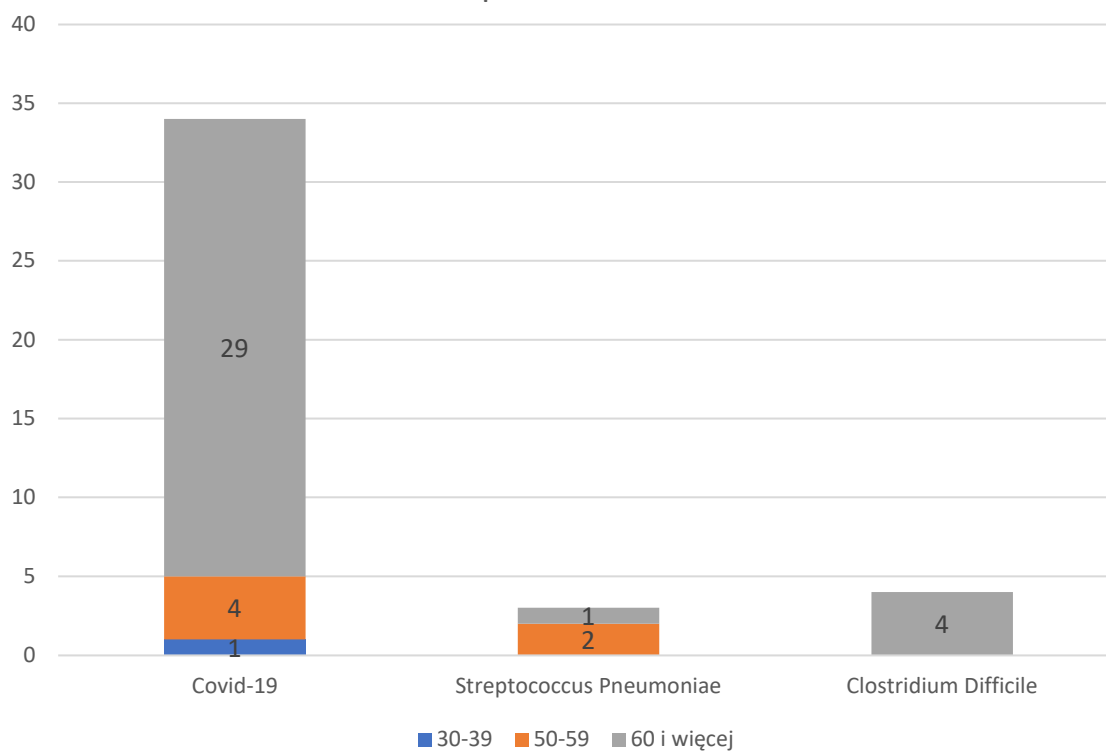
Zachorowania dla chorób zakaźnych w 2022 r. w powiecie śremskim z podziałem na mieszkańców miasta i wsi

Śmiertelność na choroby zakaźne w 2021 roku z podziałem na wiek

Śmiertelność na choroby zakaźne w 2022 z podziałem na wiek

6. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W bieżącym roku sprawozdawczym zaobserwowano wzrost zachorowań związanych z zakażeniami jelitowymi oraz zmieniające się trendy w zakażeniach jelitowych, przy jednoczesnym spadku zatruc pokarmowych.

W 2021 r. zarejestrowano 20 przypadków zachorowania na Salmonellozę (zatrucia pokarmowe), w tym 8 osób było hospitalizowanych, natomiast 12 leczonych ambulatoryjnie:

- 9 kobiet – 5 zamieszkałych w mieście i 4 na wsi,
- 11 mężczyzn - 6 zamieszkałych w mieście i 5 na wsi.

Zachorowania zarejestrowano w grupach wiekowych:

- od 0 do 4 lat – 2 osoby,
- od 5 do 9 lat – 4 osoby,
- od 25 do 29 lat – 5 osób,
- od 30 do 34 lat – 1 osoba,
- od 45 do 49 lat – 1 osoba,
- od 50 do 54 lat – 1 osoba,
- od 55 do 59 lat – 2 osoby,
- od 60 do 64 – 1 osoba,
- od 65 do 74 lat – 2 osoby,
- powyżej 75 lat – 1 osoba.

W 2021 r. 15 przypadków zarejestrowano jako potwierdzone, natomiast 5 jako prawdopodobne. Czynnikiem etiologicznym były pałeczki: *Salmonella Enteritidis* – 18 przypadków (13 – potwierdzonych i 5 prawdopodobnych), *S. Cottbus* – 1 przypadek, *S. Kentucky* – 1 przypadek. Zarejestrowano jedno – 12-osobowe ognisko zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki *Salmonella*. W 2021 r. zarejestrowano również 1 przypadek zatrucia pokarmowego wywołanego przez *Clostridium Perfringens*.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 zatrucie pokarmowe wywołane przez *Salmonellę*. W/w przypadek dotyczył 11-letniej dziewczynki zamieszkałej w mieście. Czynnikiem etiologicznym były pałeczki *Salmonella Enteritidis*. Zachorowanie zgodnie z definicją zakwalifikowano jako przypadek potwierdzony zarejestrowano w listopadzie.

W odróżnieniu od poprzedniego roku sprawozdawczego w 2022 r. odnotowano 2 zachorowania na giardiozę, obydwie osoby były leczone ambulatoryjnie.

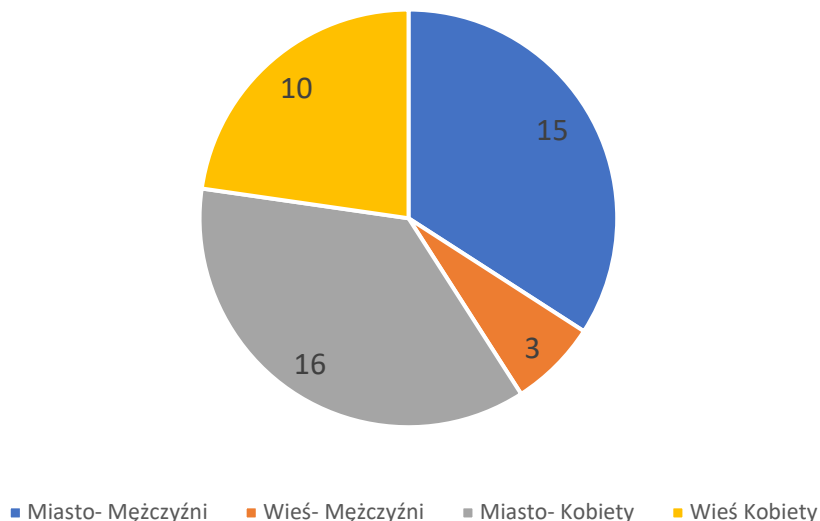
W 2022 r. zaobserwowano delikatny spadek zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe. W poprzednim roku sprawozdawczym zarejestrowano 44 przypadki zachorowań. Najwięcej zakażeń jelitowych wywołanych było przez *Clostridium Difficile* - 40 przypadków, w tym 38 osób było hospitalizowanych, po 1 przypadku zachorowań wywołanych przez *Campylobacter* i *Yersinia Enterocolitica*, 2 przypadki wywołane innymi bakteriami (brak danych dotyczących czynnika wywołującego zakażenie).

W 2022 r. zarejestrowano 38 przypadków zachorowań, wszystkie osoby były hospitalizowane. 37 przypadków dotyczyło zakażenia jelitowego wywołanego przez *Clostridium Difficile*, natomiast 1 przypadek dotyczył zakażenia wywołanego przez *Yersinia Enterocolitica*.

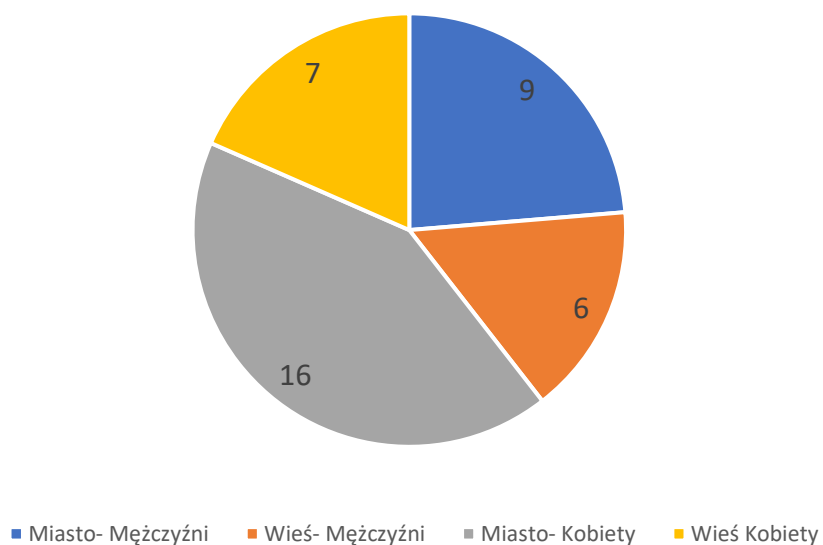
Analizując zachorowania pod względem płci i miejsca zamieszkania, w bieżącym roku sprawozdawczym zaobserwowano utrzymujące się trendy w zachorowaniach wśród poszczególnych grup. Częściej chorowały kobiety oraz mieszkańcy miasta. Podobnie jak rok wcześniej, w 2022 r. więcej zachorowań zarejestrowano w I połowie roku.

m-c	Sezonowość zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez bakterie												suma
	wg. daty zarejestrowania												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
liczba zachorowań 2022	2	1	6	6	10	3	2	1	2	2	3	0	38
liczba zachorowań 2021	0	4	8	3	8	2	2	1	11	0	0	5	44
Półrocze 2022 / 2021	28/25						10/19						38/44

Zachorowania na zakażenia jelitowe
wywołane przez bakterie w 2021 r.
wg podziału na miejsce zamieszkania i płeć

Zachorowania na zakażenia jelitowe
wywołane przez bakterie w 2022 r.
wg podziału na miejsce zamieszkania i płeć

W bieżącym roku sprawozdawczym zaobserwowano duży wzrost zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe. W poprzednim roku sprawozdawczym zarejestrowano tylko 4 przypadki zachorowań: 2 wywołane Rotawirusami, 1 wywołany Adenowirusami

i 1 inny nieokreślonym wirusem. W 2022 r. zarejestrowano 105 przypadków zachorowań wywołanych przez wirusy, w tym 103 osoby były hospitalizowane:

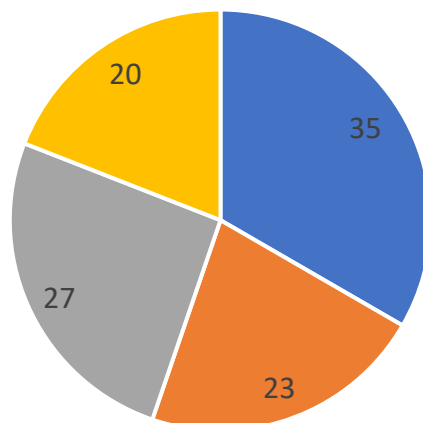
- 91 przypadków dotyczyło zakażeń wywołanych przez Rotawirusy,
- 11 przypadków przez Adenowirusy,
- 1 przypadek przez Norowirusy,
- 2 przypadki wywołane innymi nieokreślonymi wirusami.

Podobnie jak w poprzednim roku sprawozdawczym, w 2022 r. więcej zachorowań zarejestrowano wśród mężczyzn zamieszkałych w mieście. W 2021 r. wszystkie zachorowania zostały zarejestrowane w II połowie roku, natomiast w 2022 r. więcej zachorowań zarejestrowano w I połowie roku.

m-c	Sezonowość zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez wirusy												suma
	wg. daty zarejestrowania												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
liczba zachorowań 2022	0	5	37	32	15	5	2	1	5	2	1	0	105
liczba zachorowań 2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	4
Półrocze 2022 / 2021	94/0						11/4						105/4

Zachorowania na zakażenia jelitowe
wywołane przez wirusy w 2022 r.
wg podziału na miejsce zamieszkania i płeć

■ Miasto- Mężczyźni ■ Wieś- Mężczyźni ■ Miasto- Kobiety ■ Wieś Kobiety

W 2022r. zaobserwowano również duży wzrost zachorowań na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym zakażeniu. W poprzednim roku sprawozdawczym zarejestrowano 47 zachorowań, w tym 8 osób było hospitalizowanych.

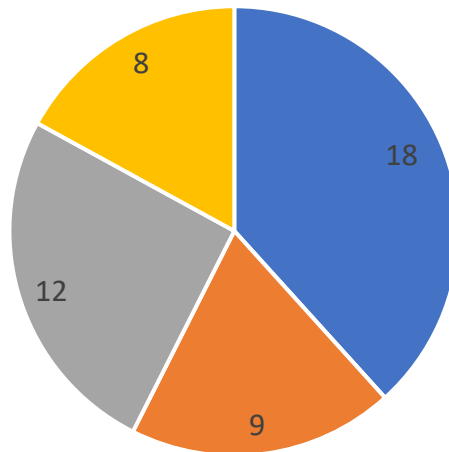
W 2022r. zarejestrowano 107 przypadków zachorowań z czego 12 osób było hospitalizowanych.

Podobnie jak w poprzednim roku sprawozdawczym, w 2022 r. najczęściej zachorowań zarejestrowano wśród mężczyzn zamieszkałych w mieście.

W odróżnieniu od poprzedniego roku sprawozdawczego, w 2022 r. więcej zachorowań zarejestrowano w I półroczu.

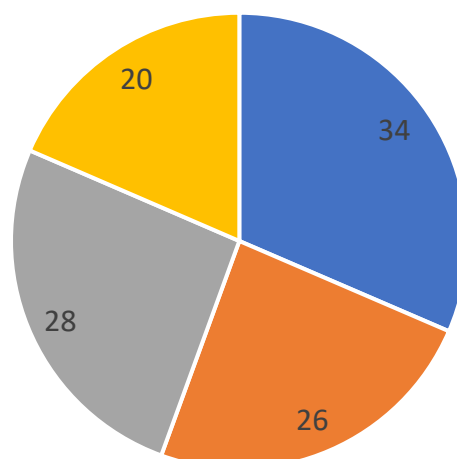
Sezonowość zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez wirusy wg. daty zarejestrowania													
m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba zachorowań 2022	4	4	27	13	15	4	9	4	7	4	6	10	107
liczba zachorowań 2021	2	4	2	1	6	4	7	5	1	8	5	2	47
Półrocze 2022 / 2021	67/19						40/28						107/47

Zachorowania na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2021r.
wg podziału na miejsce zamieszkania i płeć

■ Miasto- Mężczyźni ■ Wieś- Mężczyźni ■ Miasto- Kobiety ■ Wieś Kobiety

Zachorowania na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2022r.
wg podziału na miejsce zamieszkania i płeć

■ Miasto- Mężczyźni ■ Wieś- Mężczyźni ■ Miasto- Kobiety ■ Wieś Kobiety

7. Grypa

W roku sprawozdawczym odnotowano 140 zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę, w tym 52 dzieci do lat 14. Wśród wszystkich zachorowań 6 z nich zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone. 21 osób zostało skierowanych do szpitala. Osoby skierowane do szpitala zgłaszały objawy ze strony układu oddechowego oraz inne objawy tj.: wysoka gorączka, omdlenie, osłabienie, brak łaknienia, wymioty.

W 2021 r. zarejestrowano 3 zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę (1 zachorowanie i 2 podejrzenia zachorowań), w tym dzieci do lat 14 – 2.

Podobnie jak w 2021 r. większość zachorowań lub podejrzenia zachorowań na grypę zarejestrowano w IV kwartale. W 2022 r. zachorowania były wykazane w II i IV kwartale.

W IV kwartale wykazano 93,57% przypadków. W 2021 r. wszystkie zachorowania odnotowano w IV kwartale.

Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę w 2022r.						
Wiek (ukończone lata)		Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala - liczba osób ⁴⁾		
		Ogółem	w tym osoby skierowane do szpitala	objawy ze strony układu krążenia	objawy ze strony układu oddechowego	inne przyczyny
0		1	2	3	4	5
0 - 4	1	23	14	0	11	13
5 - 14	2	29	5	0	5	4
15 - 64	3	74	1	0	1	1
65 i więcej	4	14	1	0	0	1
Razem	5	140	21	0	17	19

8. Nowo wykryte zakażenia HIV

W odróżnieniu od poprzedniego roku sprawozdawczego, w 2022 r. odnotowano

1 nowo wykryte zakażenie HIV:

- 45-letni mężczyzna, hospitalizowany, przypadek potwierdzony.

9. Krztusiec

W odróżnieniu od ubiegłego roku sprawozdawczego w 2022 roku odnotowano 1 przypadek zachorowania na krztusiec:

- 64-letni mężczyzna, zamieszkały na wsi, hospitalizowany, nieszczepiony p/krztuścowi, przypadek potwierdzony (zachorowanie w lipcu).

10. Borelioza

W bieżącym roku sprawozdawczym odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę. W 2022 r. zarejestrowano 15 przypadków zachorowań na boreliozę, w tym 1 przypadek prawdopodobny oraz 1 przypadek neuroboreliozy (również przypadek prawdopodobny). Zachorowania zarejestrowano w następujących miesiącach: kwiecień - 1, czerwiec - 4, lipiec - 4, sierpień - 2, wrzesień - 3, październik - 1 zachorowanie. 14 przypadków miało postać skórny, a 1 przypadek to neuroborelioza. 3 osoby nie pamiętały kontaktu z kleszczem, natomiast 12 osób zaobserwowało ukłucie kleszcza. Do ukąszeń doszło na terenie:

- własnego ogrodu (1- gm. Książ Wlkp., 1-gm. Śrem),
- lasu (2- gm. Książ Wlkp., 1 - Dolsk),
- parku (1- gm. Śrem, 1 - gm. Dolsk),
- zielonym przy rzece (1 - gm. Książ Wlkp.),
- łąki (1 - gm. Książ Wlkp., 1 - pow. nowotarski),
- wokół jeziora (1 - gm. Książ Wlkp.)
- pola festiwalowego (1 - pow. drawski).

W 2021 r. zarejestrowano 9 przypadków boreliozy. 1 przypadek prawdopodobny, 8 przypadków potwierdzonych, wszystkie osoby leczone były ambulatoryjnie. Zachorowania zarejestrowano w następujących miesiącach: maj - 1, lipiec - 1, sierpień - 2, wrzesień - 4, październik - 1 zachorowanie. 5 osób nie pamiętało kontaktu z kleszczem, w tym u 2 osób wystąpiły objawy skórne. W pozostałych 4 przypadkach do ukąszeń doszło na terenie:

- ogródków (1- gm. Książ Wielkopolski, 2 - gm. Dolsk)
- łąki (1 - gm. Śrem)

W odróżnieniu od poprzedniego roku sprawozdawczego, w 2022 r. nikt nie był narażony zawodowo. W 2021 r. 1 osoba była narażona zawodowo.

Zachorowania na boreliozę w 2021 r.									
Wiek	Płeć		Miejsce zamieszkania		Liczba zachorowań ogółem	Neuroborelioza	Liczba należących do populacji kluczowych	Leczenie	
	M	K	M	W				H	A
0-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5-9	0	1	0	1	1	0	0	0	1
10-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-29	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30-39	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40-49	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50-59	1	4	3	2	5	0	0	0	5
> 60	2	1	2	1	3	0	0	0	3
Razem	3	6	5	4	9	0	0	0	9

Zachorowania na boreliozę w 2022 r.									
Wiek	Płeć		Miejsce zamieszkania		Liczba zachorowań ogółem	Neuroborelioza	Leczenie		
	M	K	M	W			H	A	
0-4	1	0	1	0	1	0	0	1	
5-9	0	2	1	1	2	0	0	2	
10-14	0	2	1	1	2	0	0	2	
15-19	1	0	0	1	1	0	0	1	
20-29	0	0	0	0	0	0	0	0	
30-39	1	1	2	0	2	0	0	2	
40-49	0	0	0	0	0	0	0	0	
50-59	0	2	1	1	2	1	1	1	
> 60	4	1	3	2	5	0	0	5	
Razem	7	8	9	6	15	1	1	14	

11. Ospa wietrzna

W 2022 r. spadła liczba zachorowań na ospę wietrzną - zarejestrowano 221 przypadków, w tym 1 przypadek hospitalizowany. W roku 2021 zarejestrowano 315 przypadków, w tym 1 przypadek hospitalizowany.

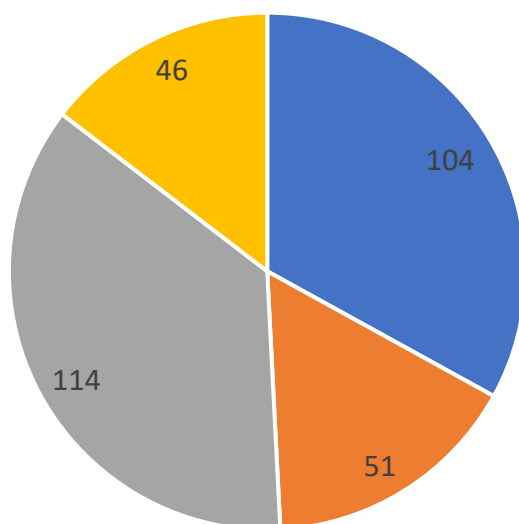
Podobnie jak w roku ubiegłym większość zachorowań zanotowano w mieście- 116 przypadków (52,5%). W 2021 r. 218 przypadków, tj. 63,2%, dotyczyło mieszkańców miasta.

W bieżącym roku sprawozdawczym zarejestrowano nieznacznie więcej zachorowań u kobiet – 111 przypadków (50,23%). W 2021 r. 50,79% przypadków stanowiły kobiety (160 osób).

Podobnie jak w poprzednim roku sprawozdawczym, w 2022 r. więcej zachorowań odnotowano w II półroczu - 119 przypadków (53,85%), w 2021 r. - 208 przypadków, tj. 66,03%.

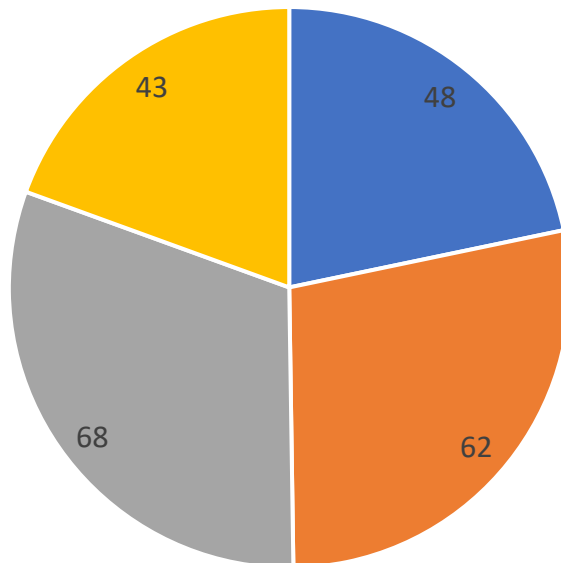
Sezonowość zachorowań na ospę wietrzną wg. daty zarejestrowania													
m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba zachorowań 2022	13	15	22	15	17	20	22	13	7	23	28	26	221
liczba zachorowań 2021	26	32	21	4	7	17	13	1	20	40	57	77	315
Półrocze 2021 / 2022	107/102						208/119						315/221

Zachorowania na ospę wietrzną w 2021 r. z podziałem na płeć i miejsce zamieszkania

■ Miasto- Mężczyźni ■ Wieś- Mężczyźni ■ Miasto- Kobiety ■ Wieś- Kobiety

Zachorowania na ospę wietrzną w 2022 r. z podziałem na płeć i miejsce zamieszkania

■ Miasto- Mężczyźni ■ Wieś- Mężczyźni ■ Miasto- Kobiety ■ Wieś- Kobiety

12. Zapobieganie wściekliznie.

Podobnie jak w poprzednim roku sprawozdawczym, w 2022 r. odnotowano 26 kontaktów ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę:

- 14 kobiet i 12 mężczyzn,
- po 13 pokąsań miało miejsce na wsi i w mieście,
- 17 osób miało kontakt z psem, 6 osób z kotem, po 1 osobie z myszą, szczurem, kuną.

5 osób zostało skierowanych do szczepienia przeciwko wściekliznie - wszystkie osoby zaszczepione zostały w schemacie 4-dawkowym.

W 2021 r. również zgłoszono 26 pokąsań, w tym zaszczepiono przeciw wściekliznie 5 osób.

Szczepienia przeciw wściekliznie w 2022r.															
Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia!		Podjęte szczepienia							Kontakt ze zwierzęciem			
	M	K	M	W	Pełen cykl		Niepełen cykl (liczba dawek)					Pies	Kot	Lis	Inne*
					5 dawek	4 dawki	0	1	2	3	4				
0-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
≥ 20	1	4	3	2	0	5	0	0	0	0	0	1	3	0	1
SUMA	1	4	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	5		5		5		0					5			

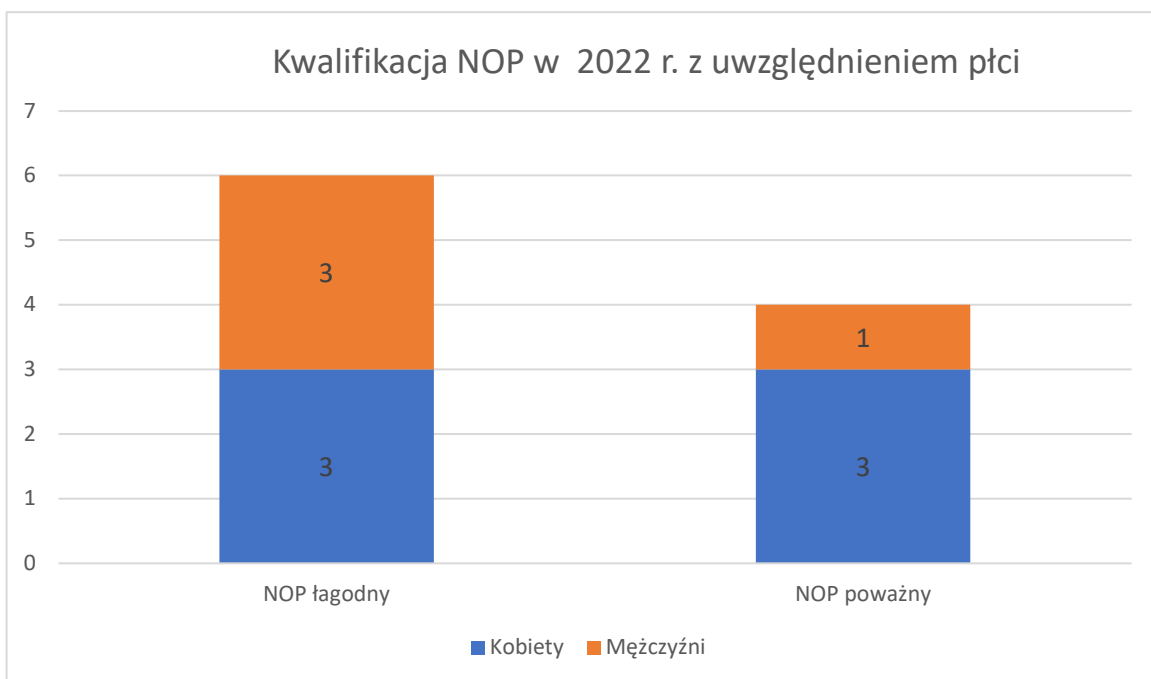
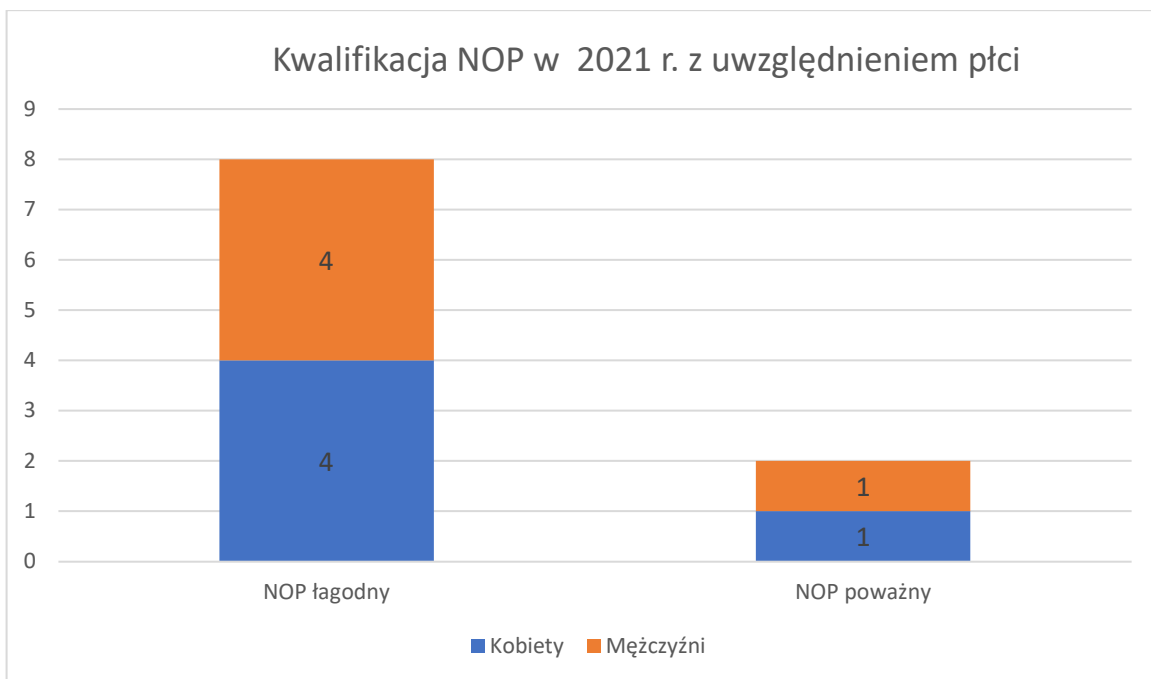
Podobnie jak w poprzednich latach do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie nie wpłynęło zgłoszenie dotyczące dodatniego wyniku badania w kierunku wścieklizny u zwierząt.

13. Realizacja szczepień ochronnych

Podobnie jak rok wcześniej szczepienia ochronne realizowane są w 13 placówkach służby zdrowia na terenie powiatu śremskiego. Szczepienia prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na rok 2022.

W bieżącym roku sprawozdawczym do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie zarejestrowano 10 zgłoszeń Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych: 6 przypadków zostało zakwalifikowanych jako NOP łagodny, a 4 jako NOP poważny. 6 przypadków dotyczyło odczynów zdiagnozowanych u dzieci, natomiast 4 u osób dorosłych.

W 2021 r. również zarejestrowano 10 zgłoszeń Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych: 8 przypadków zostało zakwalifikowanych jako NOP łagodny, a 2 jako NOP poważny. 1 przypadek dotyczył zdiagnozowania Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego u dziecka.

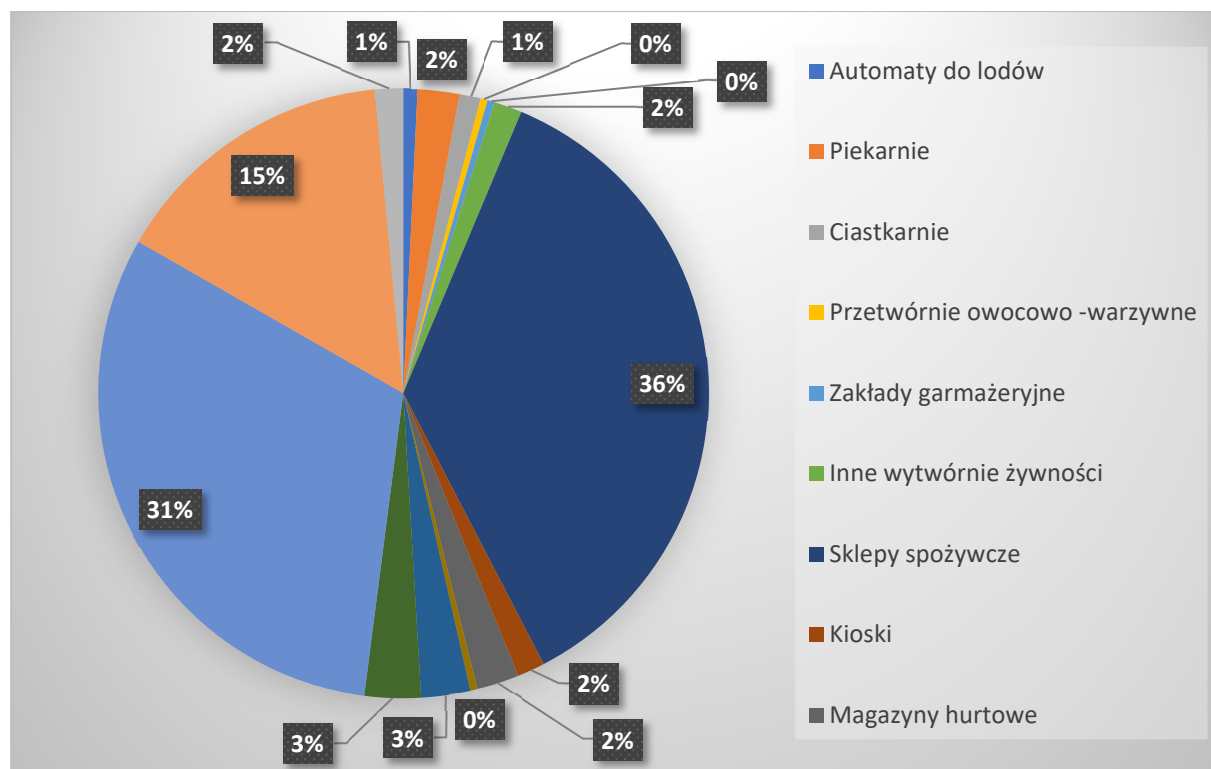
W Szpitalu Powiatowym im T. Malińskiego Sp. z o. o w Śremie realizowane były świadczenia w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 poprzez zapewnienie 21 łóżek (1 oddział) dla pacjentów wymagających hospitalizacji z powodu zakażeniem SARS-CoV-2. Natomiast w poprzednim roku sprawozdawczym realizowane były zapewnione 78 łóżka (3 oddziały).

III. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku.

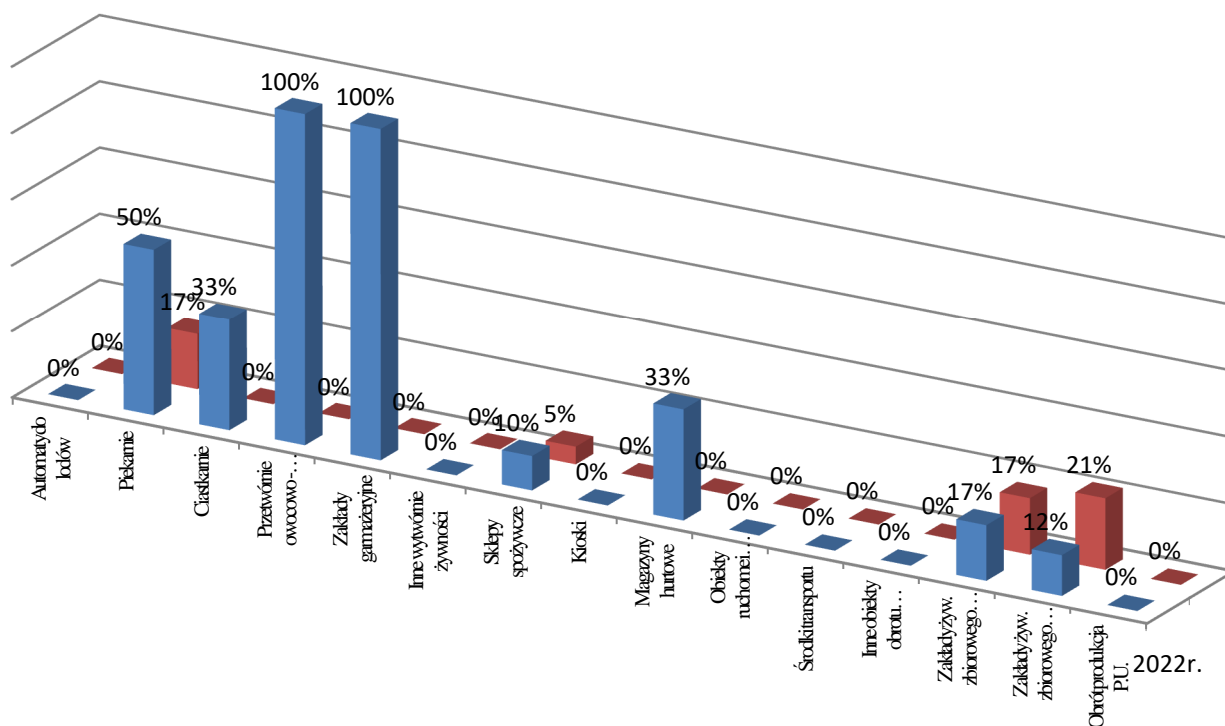
W roku 2022 na obszarze powiatu śremskiego nadzorem objęto 272 zakłady produkcji i obrotu żywności, żywienia i przedmiotów użytku na 708 obiektów według ewidencji. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 439 kontroli (wskaźnik częstotliwości kontroli 0,62) z czego w 190 obiektach dokonano oceny zgodnie z obowiązującymi arkuszami. W wyniku dokonanej oceny 8 zakładów uznano za niezgodne z obowiązującymi arkuszami, co stanowi 4,2 % wszystkich ocenianych obiektów. W związku z nieprawidłowym stanem sanitarnym wydano 37 decyzji administracyjnych. W stosunku do osób winnych uchybień sanitarnych nałożono 13 mandatów na sumę 2.550,00 zł.

W trakcie kontroli pobrano do badań 179 prób środków spożywczych i przedmiotów użytku, zakwestionowano 10 prób z uwagi na złe oznakowanie, co stanowi 5,57 %.

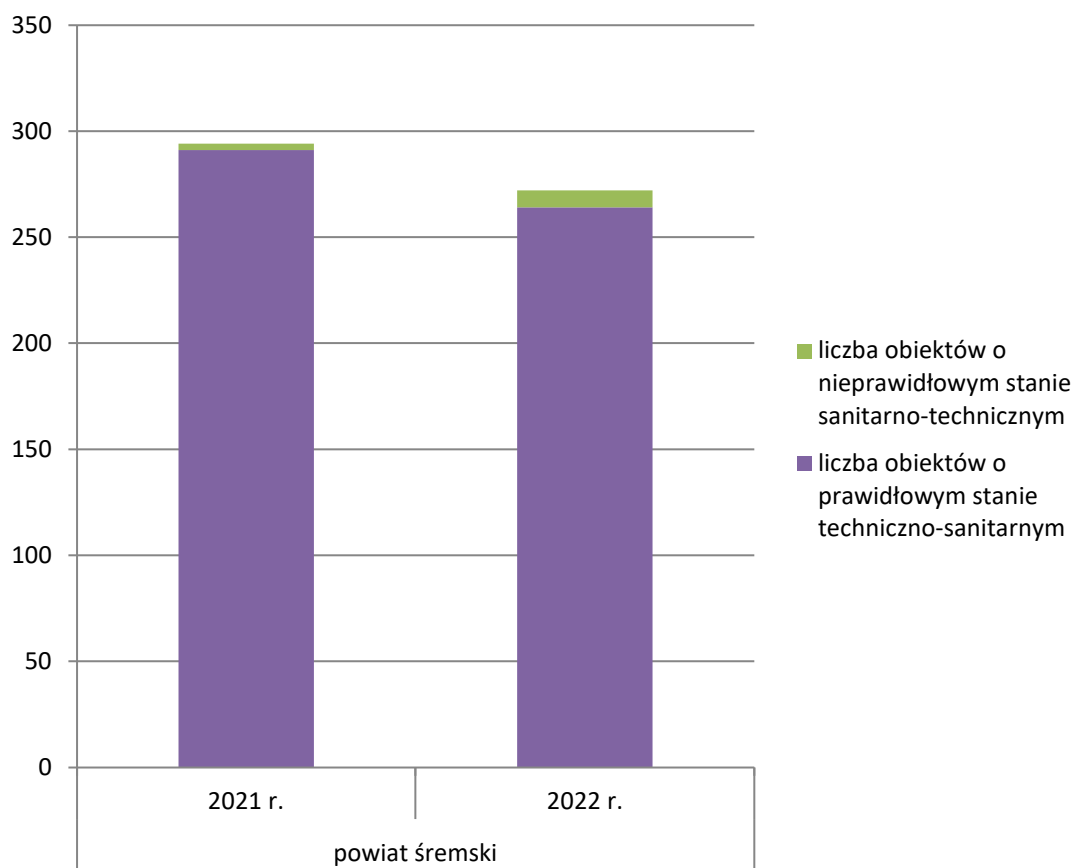
Wykres nr 1. Rodzaje obiektów żywności i żywienia objętych kontrolą sanitarną w 2022 r.

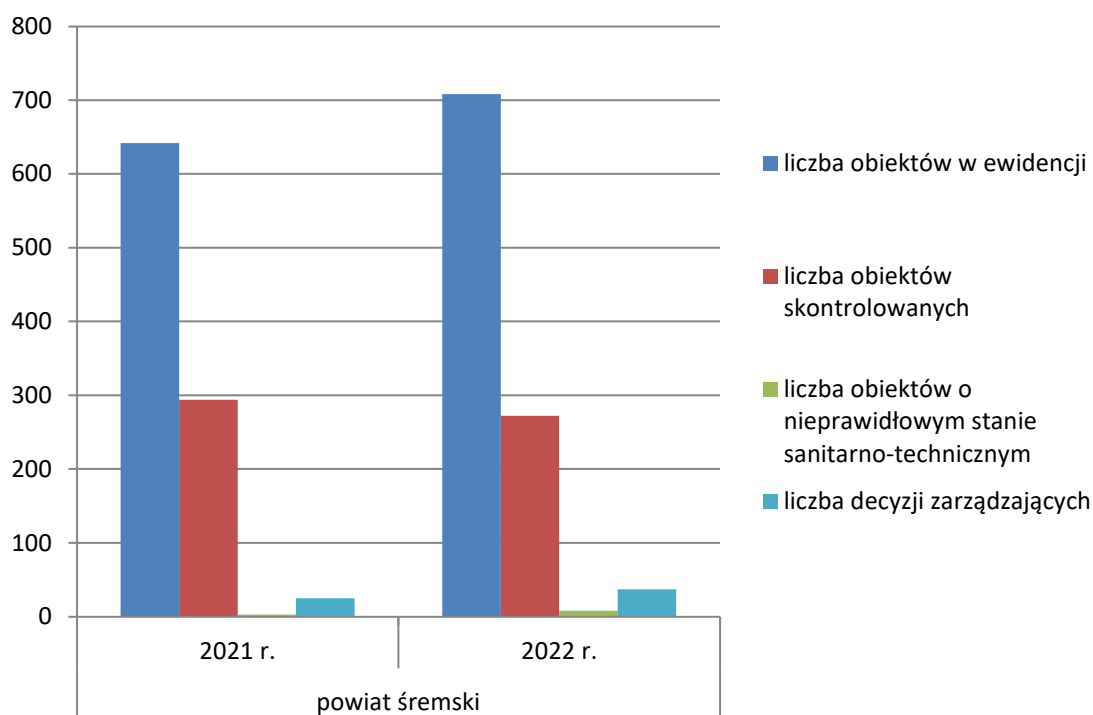
Wykres nr 2. Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarno-technicznym niezgodnym z wymaganiami 2021 - 2022.

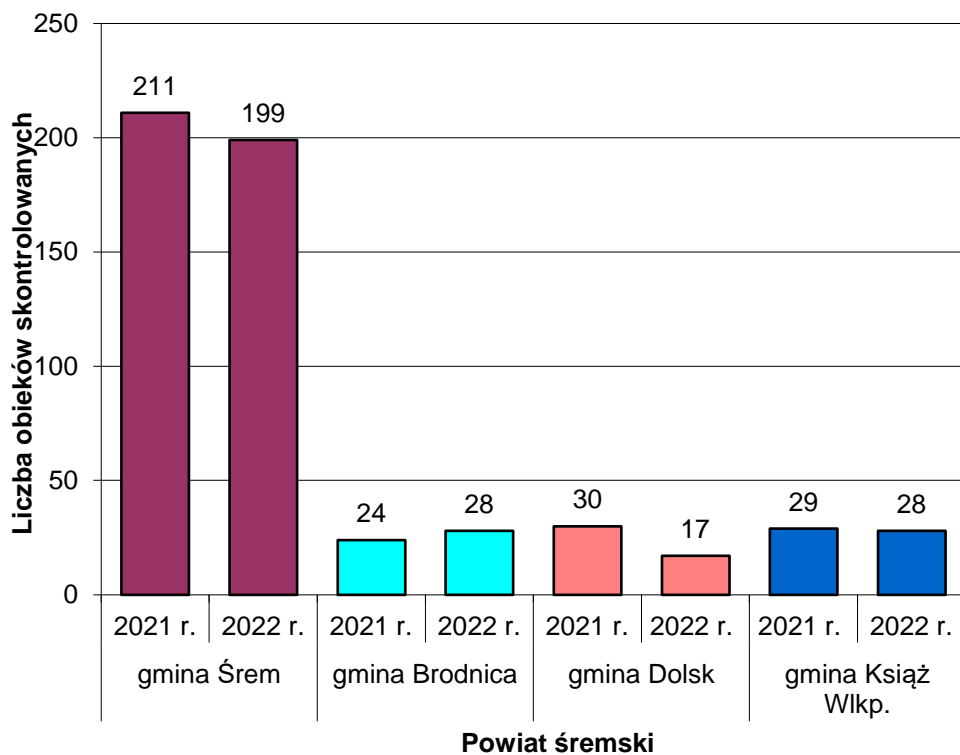
Wykres nr 3. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów 2021-2022.

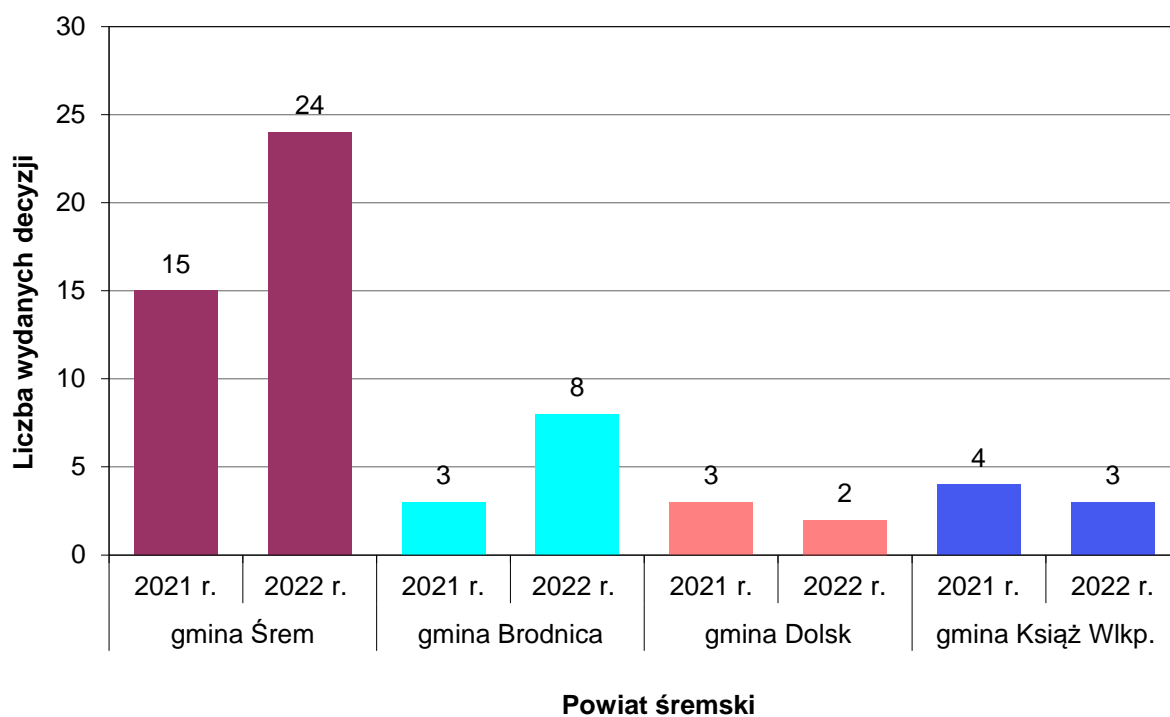
Wykres nr 4. Liczba obiektów objętych kontrolą stanu sanitarnego 2021-2022.

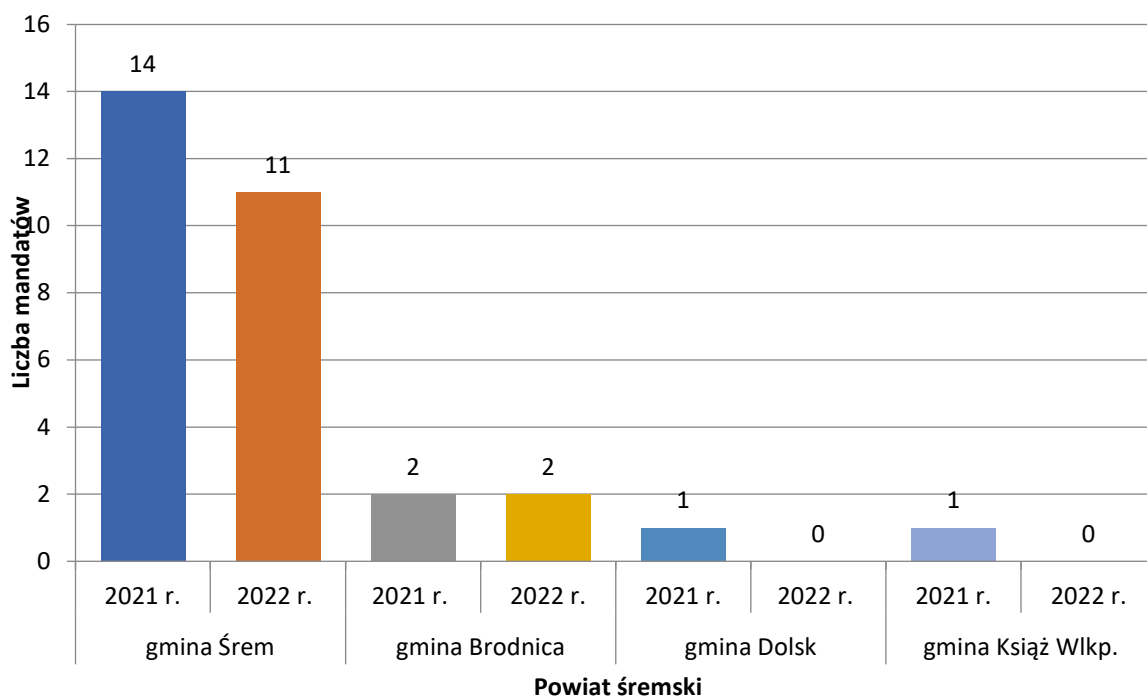
Wykres nr 5. Liczba obiektów skontrolowanych w poszczególnych gminach 2021-2022.

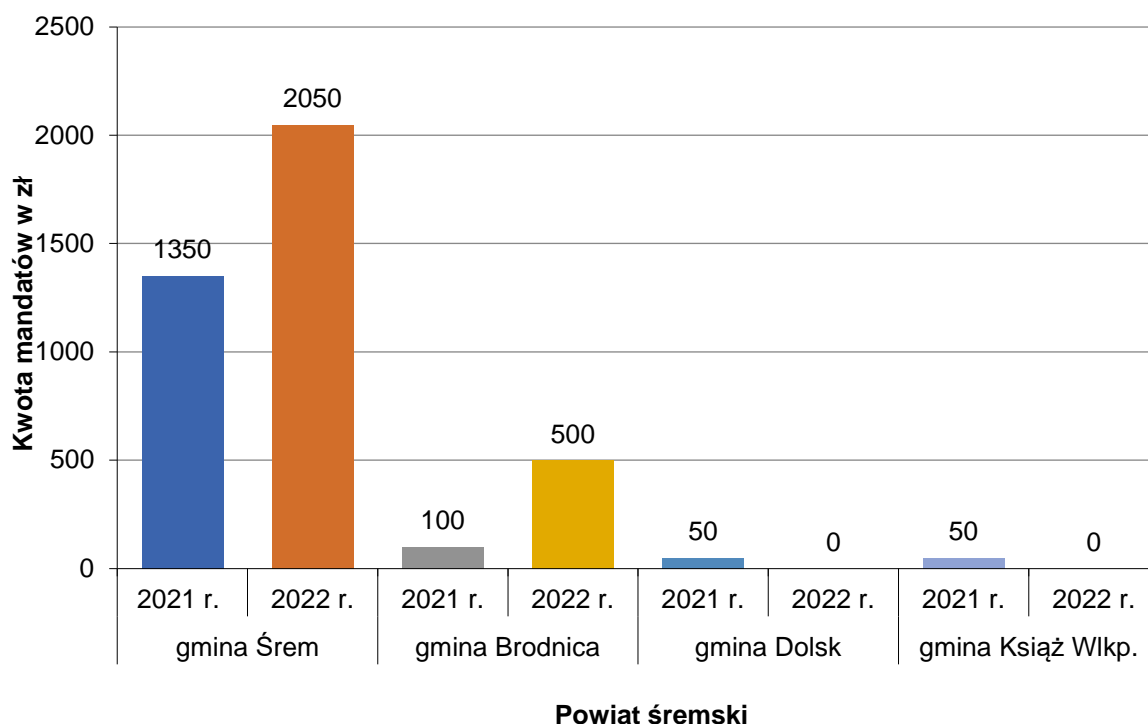
Wykres nr 5. Liczba wydanych decyzji 2021-2022.

Wykres nr 6 Liczba nałożonych mandatów 2021-2022.

Wykres nr 7. Kwota mandatów nałożonych w latach 2021-2022.

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pracy ds. Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Śremie sprawowali nadzór nad 708 obiektami:

- 291 obiektów zaliczono do niskiej kategorii ryzyka,
- 164 obiektów zaliczono do średniej kategorii ryzyka,
- 253 obiekty zaliczono do wysokiej kategorii ryzyka.

Kontrolę przeprowadzono w 272 obiektach.

Ocenę zgodnie z obowiązującymi w roku sprawozdawczym arkuszami oceny zakładu przeprowadzono w 190 obiektach.

Z posiadanej dokumentacji wynika, iż:

- system HACCP wdrożono w 178 obiektach,
- dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej wdrożono w 708 obiektach.

Ogółem przeprowadzono 439 kontroli i rekontroli zakładów obrotu, żywienia, przedmiotów użytku. Spisano 443 protokołów (w tym w 2 obiektach pracownicy nie zostali wpuszczeni na kontrolę, z uwagi na brak właściciela i wyznaczonej osoby do udziału w kontroli - spisano protokoły oraz 2 kontrole dotyczyły przestrzegania nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2). W roku sprawozdawczym przeprowadzono 32 kontrole interwencyjne.

Przeprowadzono 46 „kontroli weekendowych” w okresie letnim, mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa żywności i stanu higienicznego obiektów prowadzących obsługę konsumentów w dni wolne od pracy. Nałożono 3 mandaty na kwotę 550,00 zł. Wydano 5 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz 8 decyzji płatniczych.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzono 443 protokoły kontroli sanitarnej, w tym:

- 203 protokoły kontroli sanitarnej (zakłady żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz środki transportu),
- 155 protokołów kontroli sanitarnej tematycznej,
- 81 protokołów kontroli sprawdzającej,
- 2 protokoły w obiektach, gdzie nie wpuszczono na kontrolę pracowników Inspekcji Sanitarnej,
- 2 kontrole przestrzegania przestrzeganiu nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2.

W roku sprawozdawczym wydano 52 decyzje merytoryczne w tym:

- 37 decyzji zarządzających,
- 8 decyzji przedłużających termin wykonania,
- 7 decyzji umarzających wszczęte postępowanie,

ponadto wydano:

- 78 decyzji zatwierdzających, dotyczących obiektów nowo uruchamianych i/lub, w których nastąpiła zmiana właściciela, rozszerzenie działalności,
- 36 decyzji wykreślających zakłady z rejestru,
- 4 upomnienia,
- 1 postanowienie o sprostowaniu błędu,
- 165 decyzji rachunkowych, w tym 27 decyzji rachunkowych dotyczących importu środków spożywczych.

Nałożono 13 mandatów na kwotę 2550,00 zł. (w ciastkarni 1 mandat na kwotę 150,00 zł.; inne wytwórnice żywności 1 mandat na kwotę 200,00 zł.; sklepy spożywcze 6 mandatów na kwotę 1200,00 zł., w tym 2 mandaty w marketach na kwotę 550,00 zł.;

w zakładach żywności i żywienia 4 na kwotę 700,00 zł i w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego 1 mandat na kwotę 300,00 zł).

Skierowano również 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W związku z powiadomieniami o niebezpiecznych środkach spożywczych i przedmiotach użytku w systemie RASFF przeprowadzono 24 kontrole w celu monitorowania sposobu postępowania podmiotów gospodarczych z kwestionowaną żywnością i przedmiotami użytku.

W 2022 r. oceniono oznakowanie 12 suplementów diety.

W 2 suplementach diety zwrócono uwagę, że zawiera w swoim składzie i oznakowaniu dodatki do żywności:

- E330, E296, E500(ii) (funkcja technologiczna – regulatory kwasowości) - brak szczegółowej nazwy dodatków, czyli E 330 tj. kwas jabłkowy, E 296 tj. kwas cytrynowy; E 500(ii) tj. węglan sodu;
- E551, E102, E104, E160a (funkcja technologiczna - substancja przeciwzbrylająca) - brak szczegółowej nazwy dodatku, czyli E 551 tj. dwutlenek krzemu, E 102 tj. Tartazyna, E 104 tj. Żółcień chinolinowa, E160a tj. karoteny
- E163 (funkcja technologiczna – barwnik), brak szczegółowej nazwy dodatku, czyli E 163 tj. antocyjany;
- Sukralozę, acesulfan K (funkcja technologiczna - substancja słodząca), brak numeru E po nazwie szczegółowej dodatków.

Zwrócono również uwagę w jednym z ocenianych produktów, że zawartość beta-alaniny, przekracza maksymalną ilość (w mg/dzień jak i w jednorazowej porcji) według Uchwały nr 3/2019 Zespołu do spraw Suplementów Diety z dnia 14 stycznia 2019r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej maksymalnej ilości beta-alaniny w suplementach diety. W zalecanym sposobie spożycia 1 porcja 8,75 g zawiera 1500 mg beta-alaniny, a nie powinna przekraczać 800mg. Producent deklaruje spożyć jedną porcję rano, a drugą przed treningiem, czyli w dziennym spożyciu w/w produktu dostarczane jest 3000 mg beta-alaniny, a nie powinno przekraczać 2400 mg/dzień. Kwestionowane suplementy diety dotyczyły producenta zlecającego usługę spoza terenu powiatu śremskiego w związku z tym przesyłano informację w celu podjęcia

dalszych działań zgodnie z kompetencjami do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Ponadto pobrano do badań 2 próby suplementów diety:

- Gold-Vit C[®] 1000 o smaku pomarańczowym Olimp Labs Suplement diety,
- Chela-Mag B6[®] Suplement diety Olimp Labs ,

w zakresie badania fizykochemicznego oraz oznakowania.

Produkty nie budziły zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym pobrano do badania ogółem 179 prób, w tym 177 prób środków spożywczych i 2 próby przedmiotów użytku. Zakwestionowano 10 prób. Przyczyną kwestionowania prób pobranych do badań laboratoryjnych było nieprawidłowe oznakowanie. Dotyczyło to następujących produktów: Śmietana homogenizowana 18% oraz Dania na bazie mięsa. Wyroby garmażeryjne i kulinarne mięsne schłodzone RTE Flaki wieprzowe.

Kwestionowane produkty dotyczyły producentów spoza terenu powiatu śremskiego. W związku z tym przesyłano informację w celu podjęcia dalszych działań zgodnie z kompetencjami do właściwych Powiatowych Lekarzy Weterynarii lub Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

W 2022 r. przeprowadzono 27 kontroli granicznych i pobrano 21 prób które, dotyczyły importu maku białego oraz łuskanych ziaren słonecznika w ramach importu.

Najczęściej występujące niezgodności podczas przeprowadzanej oceny obiektów to:

- 1) W obiektach obrotu żywnością - przeterminowane artykuły spożywcze; brak do wglądu rejestrów dostaw towaru, rejestrów temperatur w urządzeniach chłodniczych, brak do wglądu zapisów z mycia i dezynfekcji pomieszczeń oraz przeglądu zabezpieczenia przed szkodnikami; zbędne rzeczy w pomieszczeniach sklepu; brak etykiety na opakowaniach artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu; zbyt wysoka temperatura w witrynie chłodniczej z ciastami z kremem; sprzedaż mięsa mielonego luzem na wagę; zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach sklepów; ubytki w płytkach na podłodze w pomieszczeniach sklepów; uszkodzona bateria przy umywalce - brak ciepłej bieżącej wody; brak do wglądu aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników; wystawione

poza urządzenie chłodnicze artykuły spożywcze wymagające warunków chłodniczych.

- 2) Zakłady żywienia zbiorowego otwartego - zniszczone malatury ścian, sufitów pomieszczeń; popękane płytki oraz ubytki w płytkach na podłodze; niesprawna wentylacja; wymontowane skrzydło drzwi lub zniszczone drzwi do pomieszczeń; uchybienia w zakresie znakowania środków spożywczych; samodzielnie mrożone mięso, kupowane jako świeże-chłodzone. Producenci deklarują warunki przechowywania od 0°C do 4°C; w pomieszczeniu zmywalni przechowywane zbędne rzeczy, brak kart przekazania odpadów pokonsumpcyjnych zniszczona szafka z urwanymi frontami od szuflad w magazynie; zniszczona obudowa zamrażarki w kuchni.
- 3) Mała gastronomia - zniszczone malatury ścian, sufitów pomieszczeń; zniszczona bateria przy umywalce w ubikacji dla klientów.
- 4) Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego - zbędne rzeczy w pomieszczeniach, zniszczone malatury ścian i sufitów, ubytki w płytkach podłogowych, odpadająca malatura na ścianie i ubytki w tynku na ścianie, zniszczone meble (regały w magazynie), zniszczone drzwi, zardzewiałe patelnie elektryczne w kuchni właściwej wykorzystywane do przygotowywania potraw, w przedstawionych jadłospisach brak do wglądu dokumentacji w odniesieniu do wartości kalorycznej i składników odżywczych zawartych w produkowanych posiłkach kierowanych w ramach żywienia zbiorowego do dzieci przedszkolnych, zbyt duża liczba potraw smażonych, zbyt mała ilość węglowodanów złożonych i ryb w potrawach.

Większość zakładów zgodnie z obowiązującymi przepisami wprowadziła do stosowania instrukcję dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, co wpływa na poprawę jakości produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. W 178 zakładach wdrożono również system HACCP.

Tabela wybranych grup obiektów, dotycząca oceny stanu sanitarnego w roku 2022 w porównaniu do roku 2021.

Nazwa obiektu	Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba decyzji		Liczba mandatów		Kwota mandatów		Liczba prób pobranych		Liczba prób kwestionowanych	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Automaty do lodów	3	2	-	-	1	1	100	150	-	-	-	-
Piekarnie	6	6	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Ciastkarnie	5	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy	151	97	11	11	14	6	1300	1200	120	144	12	10
Kioski	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	6	6	-	3	-	-	-	-	13	32	0	0
Inne zakłady produkcji żywności	4	4	1	2	-	1	-	200	-	-	-	-
Mała gastronomia	19	23	3	3	2	1	100	150	-	-	-	-
Żywnienie otwarte	40	61	9	15	1	3	50	550	-	-	-	-
Żywnienie zamknięte	28	41	7	7	-	1	-	300	-	-	-	-
Inne obiekty obrotu żywnością	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

IV. Ocena stanu sanitarnego powiatu śremskiego w zakresie Higieny Komunalne za rok 2022

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu śremskiego w 2022 r. sprawowała Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 ze zm.), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Badania jakości wody do spożycia wykonują akredytowane laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań, zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną, zgodnie z zapisami zawartymi w art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.).

W powiecie śremskim woda przeznaczona do spożycia przez ludzi ujmowana jest z ujęć podziemnych czwarto- i trzeciorzędowych. Wody podziemne charakteryzują się raczej stałym składem fizyko – chemicznym, który kształtują procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Najczęściej występujące w tych wodach czynniki niepożądane to związki manganu i żelaza. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla ludzi, mogą jedynie powodować zmiany organoleptyczne wody. Uzdatnianie takiej wody jest stosunkowo proste, zazwyczaj przy zastosowaniu klasycznych metod napowietrzania i filtracji.

W roku 2022 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 12 ujęć zasilających wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wszystkie wodociągi pracowały w oparciu o jedno ujęcie. Na terenie ujęcia wody wodociągu Śrem zlokalizowanych jest 13 studni - w 2022 r. 2 studnie zostały zlikwidowane, a w ich miejsce dokonano odwiertu 2 nowych studni, które zostały włączone do eksploatacji. Na terenie ujęcia wody wodociągu Dolsk zlokalizowane są 3 studnie – w 2022 r. 1 studnia została zlikwidowana, a w jej miejsce, we wspólnym opłotowaniu dokonano odwiertu 2 nowych

studni, które zostały włączone do eksploatacji. Na terenie ujęć wodociągów: Dąbrowa, Gaj, Konarzyce, Książ Wlkp., Małachowo, Mchy, Nochowo, Orkowo, Piotrowo, Wieszczyzyn zlokalizowanych jest po 2 studnie na każdym ujęciu.

Wszystkie ujęcia wody zostały w roku ubiegłym skontrolowane. Studnie na ujęciach wodociągowych były właściwie oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. W roku 2022 ich stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń. Urządzenia wodne były regularnie konserwowane, studzienki kontrolne studni głębinowych utrzymane czysto, wentylowane poprzez zainstalowane kominki, zabezpieczone siatkami przeciw owadom i gryzoniom, włązy szczelnie zamknięte. Na ujęciach prowadzono monitoring objazdowy, a na niektórych dodatkowo zainstalowano monitoring elektroniczny. Obszary stref ochrony bezpośredniej ujęć wody były ogrodzone i oznakowane tablicami informacyjnymi.

W roku 2022 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 12 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które w zależności od wielkości produkcji wody zakwalifikowane są w trzech grupach:

- wodociągi produkujące od 1001-10000 m³ wody na dobę – 1 (wodociąg publiczny Śrem),
- wodociągi produkujące od 101-1000 m³ wody na dobę – 9 (wodociągi publiczne: Dąbrowa, Dolsk, Gaj, Konarzyce, Książ, Mchy, Nochowo, Piotrowo, Wieszczyzyn),
- wodociągi produkujące ≤100 m³ wody na dobę - 2 (wodociągi publiczne: Małachowo Orkowo).

Ponadto w roku 2022 wpisano do rejestru podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej należącej do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni.

Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie, ale 1 wodociąg (wodociąg publiczny Małachowo) został przeniesiony z grupy wodociągów produkujących od 101-1000 m³ wody na dobę do grupy wodociągów produkujących ≤100 m³ wody na dobę, ponieważ ilość produkowanej przez niego wody spadła w związku z tym, że część sieci (miejscowość Księginki i częściowo miejscowość Małachowo) została przełączona i aktualnie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Dolsk.

Spośród zewidencjonowanych wodociągów 1 wodociąg (wodociąg publiczny w Śremie) spełniał kryteria wymagań do raportowania do Komisji Europejskiej.

Raportowaniem objęte były wszystkie wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób.

Na terenie powiatu śremskiego badania laboratoryjne zarówno w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej jak i w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych wykonywały te same laboratoria co w roku ubiegłym. Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne przygotowują i przedstawiają do uzgodnienia Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Śremie harmonogram prowadzenia badań oraz na bieżąco przekazują wyniki tych badań. Badania jakości wody wykonują laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2022 wszystkie badania w zakresie kontroli wewnętrznej wykonywane były przez Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu ul. Dolna Wilda 126.

Badania jakości wody w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie parametrów grupy A i grupy B, a także w ramach nadzoru sanitarnego były wykonywane przez Laboratorium Badania Wody i Gleby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie oraz Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Wszystkie wodociągi zostały przebadane w zakresie parametrów i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie sporządzał ocenę jakości wody. Podstawą prawną oceny jakości wody było rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wszystkie sporządzone oceny były przekazywane do właściwego wójta lub burmistrza, zgodnie z zapisami § 21 ust. 8 (ocena bieżąca), § 22 ust. 3 (ocena okresowa) oraz § 23 ust. 5 (ocena obszarowa) wyżej cytowanego rozporządzenia.

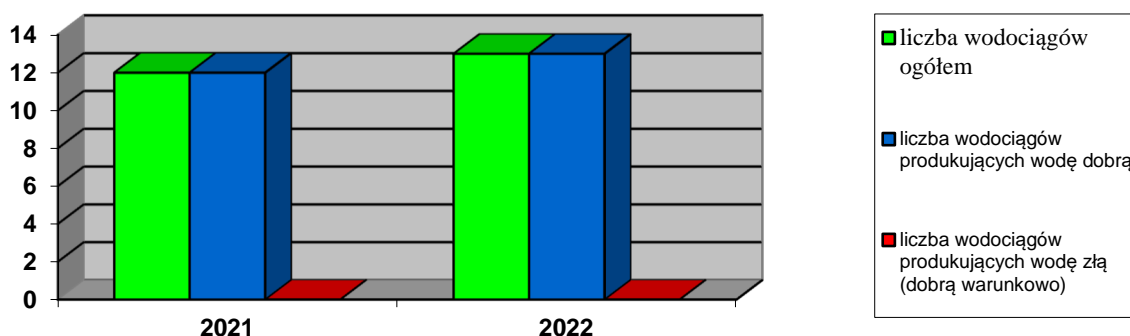
Nadzorem objęto wszystkie 13 wodociągów, w których przeprowadzono 14 kontroli urządzeń wodnych oraz pobrano do badań laboratoryjnych 189 prób wody przeznaczonej do spożycia, w tym 90 prób wody pobranej w ramach nadzoru

przewodzonego przez organy PIS oraz 99 prób wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej.

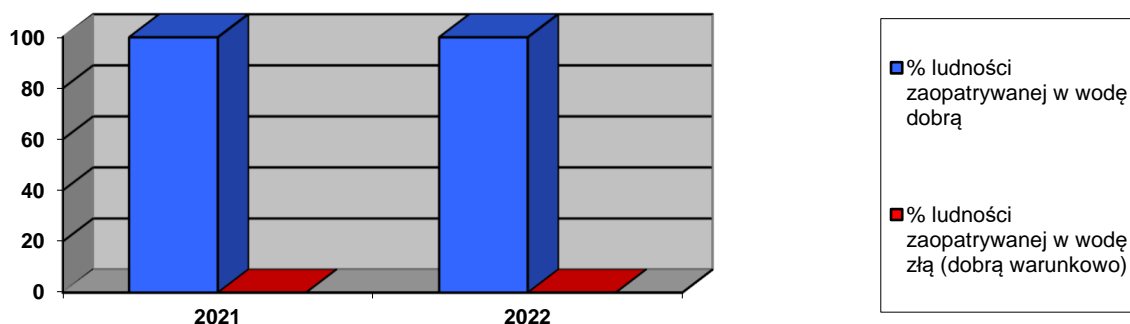
Na podstawie otrzymanych wyników jakość wody produkowanej przez wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowe za cały rok 2022 została oceniona jako odpowiadająca wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Stwierdzano jedynie pojedyncze bakterie grupy coli na końcówkach sieci, nieznacznie podwyższoną mętność i barwę wody lub zawartość żelaza i manganu oraz podwyższoną zalecaną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. W wykonanych badaniach kontrolnych nie stwierdzano przekroczeń.

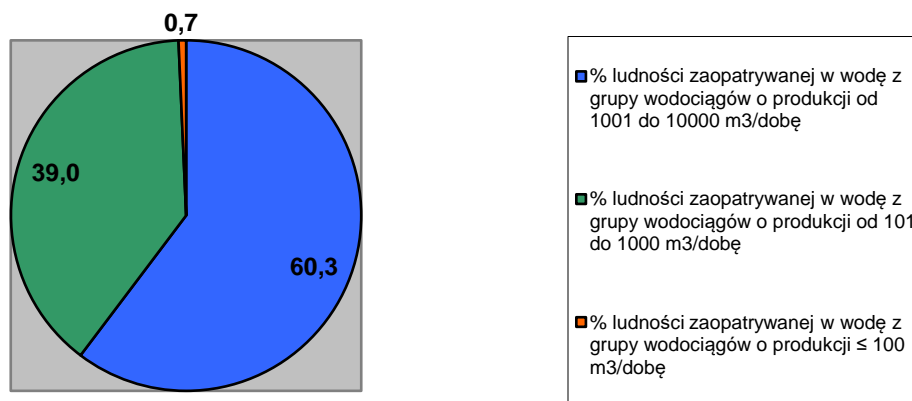
Na podstawie wykonanych badań jakości wody w 2022 r. stwierdzono, że wszystkie wodociągi (13) produkowały wodę właściwej jakości, odpowiadającą wymaganiom cytowanego rozporządzenia. W roku poprzednim również wszystkie wodociągi produkowały wodę dobrą, w związku czym liczba wodociągów produkujących dobrą wodę nie ulega zmianie.

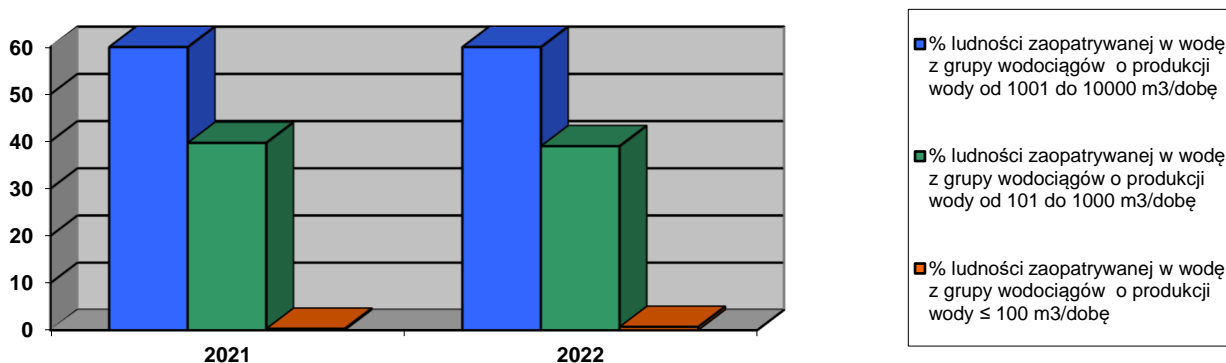
W roku 2022 wszyscy mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej zaopatrywani byli w wodę dobrej jakości podobnie jak w roku poprzednim.

Najwięcej mieszkańców w powiecie śremskim zaopatrywanych jest w wodę z 1 wodociągu z grupy produkującej od 1001-10000 m³ wody na dobę – ok. 60,3%. Z 9 wodociągów z grupy wodociągów o produkcji wody od 101-1000 m³ wody na dobę korzysta ok. 39,0% mieszkańców, a z 2 wodociągów z grupy wodociągów o produkcji wody ≤ 100 m³ wody na dobę korzysta ok. 0,7% mieszkańców.

Procent mieszkańców korzystających z wodociągów w poszczególnych grupach w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie.

Nie wszyscy mieszkańcy powiatu śremskiego mają możliwość korzystania z wody wodociągowej. W roku 2022 żadna miejscowość nie została zwodociągowana. Na terenie powiatu nadal występują tereny, które nie są zwodociągowane:

- gmina Śrem – Tesiny osada,
- gmina Książ Wlkp. - Gogolewko wieś, Obreda osada,
- gmina Dolsk – Brzednia leśniczówka,
- gmina Brodnica – Tworzykowo wybudowanie.

Wodociągi objęte nadzorem zaopatrują w wodę mieszkańców powiatu śremskiego obejmującego 4 gminy:

Miasto i gmina Śrem – obsługiwana jest przez 5 wodociągów publicznych (Śrem, Dąbrowa, Gaj, Nochowo, Orkowo). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Śrem korzystają z wodociągu publicznego w Wieszczyźnie (1 miejscowość).

Miasto i gmina Książ Wlkp. - obsługiwana jest przez 3 wodociągi publiczne (Książ, Konarzyce, Mchy). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Książ korzystają z wodociągu publicznego w Dolsku (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Wieszczyźnie (1 miejscowość).

Ponadto w roku 2022 stwierdzono, że w ramach modernizacji wodociągu publicznego w Mchach przy na stacji uzdatniania wody zamontowano: 2 nowe zbiorniki wody czystej o pojemności 100 m³ każdy oraz na stacji uzdatniania wody zestaw 3 pomp sieciowych i 1 pompy płucznej.

Miasto i gmina Dolsk - obsługiwana jest przez 3 wodociągi publiczne (Dolsk, Wieszczyzn, Małachowo). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. W roku 2022 wpisano do rejestru prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Śremie podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni. Jakość wody z tego wodociągu odpowiadała wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu.

Gmina Brodnica - obsługiwana jest przez 1 wodociąg publiczny (Piotrowo), który leży na terenie gminy Brodnica. Jakość wody z nadzorowanego na terenie gminy wodociągu, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody

przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W roku 2022 Gmina Brodnica realizowała inwestycję wykonania nowego układu technologicznego uzdatniania wody na stacji uzdatniania wody w Piotrowie. W związku z tym w okresie od 28.03.2022 r. do 24.06.2022 r. stacja w Piotrowie była wyłączona z eksploatacji na czas uruchomienia tymczasowej SUW, a w tym czasie woda dostarczana była z SUW Gaj. Stacja tymczasowa zaopatrywała mieszkańców w wodę do czasu zakończenia modernizacji. W ramach prowadzonej inwestycji wykonano nowy układ technologiczny oraz zbiorniki wody czystej, na który wykonawca uzyskał opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie na zastosowane materiały i wyroby. Realizacja inwestycji prowadzona była do końca 2022 r.

Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Brodnica korzystają z wodociągu publicznego w Śremie (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Gaju (8 miejscowości).

Oceny jakości wody dokonano w oparciu o badania wykonane w ramach nadzoru prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne:

1. liczba badań fizyko-chemicznych – 170 w tym gmina Śrem 87, gmina Książ 33 gmina Dolsk 35 i gmina Brodnica 15.
- liczba badań bakteriologicznych – 176 w tym gmina Śrem 86, gmina Książ 35, gmina Dolsk 41 i gmina Brodnica 14.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 130 ocen stwierdzających przydatność wody do spożycia w tym: gmina Śrem 53, gmina Książ 33, gmina Dolsk 33 i gmina Brodnica 11. Ponadto zostało wydanych 13 ocen rocznych (półrocznych) o jakości wody, w tym gmina Śrem 6, gmina Książ 3, gmina Dolsk 3 i gmina Brodnica 1. We wszystkich wydanych ocenach stwierdzono przydatność wody do spożycia.

Zmiany w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia w roku 2022:

- Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie zmieniła się i wynosi 12 wodociągów. Natomiast wpisano do rejestru prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Śremie podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego

ujęcia w ramach działalności gospodarczej, należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni.

- W ocenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wszystkie wodociągi na terenie powiatu śremskiego produkują wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Żaden z nadzorowanych wodociągów podobnie jak w roku ubiegłym nie został oceniony negatywnie.
- Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach kontroli urzędowej prowadziła badania próbek wody zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonywała oceny jakości wody badanej w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe i podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej. Jakość wody ze wszystkich wodociągów została oceniona jako przydatna do spożycia przez ludzi.
- W roku 2022 żadna miejscowość nie została zwodociągowana. Na terenie powiatu nadal występują tereny, które nie są zwodociągowane.

2. Ocena jakości wody w pływalniach, w kąpieliskach oraz w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

2.1. Pływalnie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230) właściciele lub zarządzający pływalniami są odpowiedzialni za bezpośredni nadzór nad jakością wody przeznaczonej do kąpeli. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwowały wywiązywanie się zarządzających pływalniami z obowiązków aktualnie obowiązujących przepisów prawnych oraz dokonywały oceny jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody. Rozporządzenie nałożyło na zarządców pływalni m.in. obowiązek prowadzenia i dokumentowania wewnętrznej kontroli jakości wody oraz informowania osób korzystających z pływalni o jakości wody przeznaczonej do kąpeli. Zarządzający pływalnią w uzgodnieniu z Państwową Inspekcją Sanitarną ustalił harmonogram poboru próbek wody z pływalni w ramach kontroli wewnętrznej.

W harmonogramie określono częstotliwość pobierania próbek wody dla parametrów wskazanych w rozporządzeniu w zakresie mikrobiologicznym oraz fizykochemicznym.

W 2022 r. nadzorem kontrolno-laboratoryjnym objęte były baseny kąpielowe zlokalizowane na Obieckie Sportowym w Śremie przy ul. Staszica 1. Na obiekcie znajduje się 6 niecek basenowych: basen sportowy o objętości 468 m³, basen do nauki pływania o objętości 36 m³, zjeżdżalnia z hamownią o objętości 2,8 m³, brodzik z atrakcjami o objętości 55 m³ oraz 2 niecki jacuzzi o objętości 1,12 m³ każda. W strefie odnowy biologicznej poza 2 nieckami jacuzzi znajdują się: sauna fińska, sauna parowa, biosauna (do 60°C) oraz sauna na podczerwień.

W roku 2022 przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego. Obiekt oceniony został jako dobry. Również bieżący stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Badania jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej wykonywane były w Laboratorium Badań Wody i Gleby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie oraz w Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej zlecał pobór i badanie wody na pływalni oraz ciepłej wody użytkowej w natryskach Laboratorium GBA POLSKA Sp. z o.o. Łajski ul. Kościelna 2a 05-119 Legionowo (Akredytacja Polskie Centrum Akredytacji – Nr AB1095). Pobór i zakresy badania wykonywane były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, z wyjątkiem poborów w sierpniu, gdy w okresie od 30 lipca do 31 sierpnia 2022 r. baseny były nieczynne z uwagi na przerwę związaną z naprawami konserwacyjnymi. W dniu 26.08.2022 r., przed ponownym uruchomieniem, woda została pobrana poza harmonogramem w całym zakresie. Sprawozdania z badań na bieżąco przekazywane były do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, który dokonywał oceny jakości wody.

Ogółem zostało pobranych do badań 226 prób wody, w tym 38 prób do badań w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 188 prób w ramach kontroli wewnętrznej.

Przeprowadzone analizy sprawozdań z badań pobranych w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej z niecek basenowych oraz z systemów cyrkulacji wykazały, że jej jakość pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym w badanym zakresie odpowiadała wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i nr 2

do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach

W dniu 4 stycznia 2023 r. została wydana „Zbiorcza ocena jakości wody na pływalni Śremskiego Sportu spółka z o.o. w Śremie ul. Staszica 1A za okres od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. W wydanej ocenie stwierdzono, że jakość wody na pływalni spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

2.2. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Nadzór kontrolno-laboratoryjny nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli w 2022 r. prowadzony był zgodnie z obowiązującymi przepisami: ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018 poz. 2476).

Od dnia 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowa definicja „miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli” wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, które zdefiniowano jako „wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem”. Zgodnie z cytowaną ustawą rady gmin mogą wyrazić (w drodze uchwały) zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli tylko wtedy, gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska. Ponadto sezon kąpielowy określony dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli nie powinien być dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym. Przeznaczeniem miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom kąpiącym się podczas krótkotrwałego wypoczynku letniego np.: obozy harcerskie, sezonowe ośrodki wypoczynkowe bądź gospodarstwa agroturystyczne.

W sezonie 2022 r. na terenie powiatu śremskiego funkcjonowały 4 kąpieliska, te same co w roku poprzednim:

- kąpielisko nr 1 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko nr 2 na Jeziorze Jarosławskim,

- kąpielisko na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie,
- kąpielisko nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku”.

W roku 2022 na terenie powiatu śremskiego nie zostało zorganizowane żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiei.

W sezonie kąpielowym Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała oceny jakości wody w ww. kąpieliskach. Wykonano łącznie 18 badań jakości wody w kąpieliskach, w tym 6 w ramach kontroli urzędowej i 12 w ramach kontroli wewnętrznej. W każdym z kąpielisk woda badana była zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody zarówno w zakresie kontroli urzędowej – 1 pobór jak i kontroli wewnętrznej – 3 pobory. Ponadto w związku z wystąpieniem śniętych ryb na terenie 2 kąpielisk: Kąpielisko na Jeziorze Grzymiśławskim oraz Kąpielisko nad Jeziorem Dolskim Wielkim dodatkowo pobrano 2 próby wody do badań bakteriologicznych.

Badania jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej wykonywane były w Laboratorium Badań Wody i Gleby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, natomiast w zakresie kontroli wewnętrznej wykonywane były przez Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu ul. Dolna Wilda 126 – laboratorium zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na podstawie wszystkich wykonanych badań stwierdzono, że woda z ww. kąpielisk odpowiadała warunkom określonym w załączniku nr 1 część A Tabela I do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiei (Dz. U. z 2019 r. poz. 255) i nadawała się do kąpiei.

W związku z wystąpieniem śniętych ryb na terenie ww. kąpielisk wydana została ocena, w której stwierdzono brak przydatności wody do kąpiei ze względu na inne wymagania (pozostałości organiczne). W związku z powyższym zakaz kąpiei obowiązywał od 20 do 26.08.2022 r. na terenie Kąpieliska nad Jeziorem Dolskim Wielkim oraz od 22 do 26.08.2022 r. na terenie Kąpieliska na Jeziorze Grzymiśławskim.

Państwowy powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał ogółem 24 oceny w tym: 18 bieżących ocen o jakości wody sporządzone na podstawie badań laboratoryjnych, 2 oceny sporządzone na podstawie oceny wizualnej i 4 oceny sezonowe.

Ponadto organy PIS dokonały klasyfikacji jakości wody na podstawie czteroletnich badań w 3 kąpieliskach: w kąpielisku nr 1 na Jeziorze Jarosławskim, w kąpielisku nr 2

na Jeziorze Jarosławskim oraz w kąpielisku na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie. Jakość wody w ww. kąpieliskach sklasyfikowano jako doskonałą. W kąpielisku nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku” klasyfikacja jakości wody nie została sporządzona ze względu na niewystarczające próbkobranie. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli klasyfikacji jakości wody dokonuje się na podstawie co najmniej 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe. Ww. kąpielisko zostało zorganizowane w sezonie 2021 r. po raz pierwszy, w związku z czym badania wody nie obejmowały czterech sezonów kąpielowych.

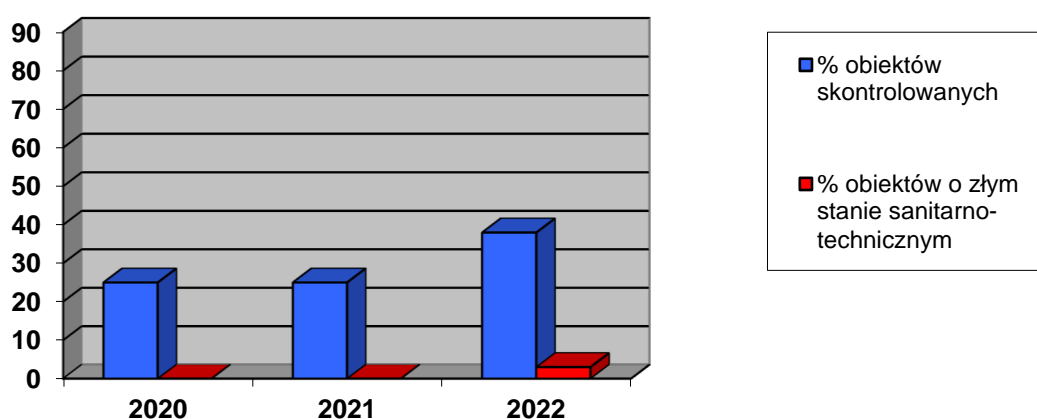
W sezonie letnim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie prowadziła i aktualizowała internetowy serwis kąpieliskowy (zgodnie z art. 347 ust. 3 ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, który jest źródłem informacji na temat: lokalizacji kąpielisk, czasu trwania sezonu kąpielowego, bieżącej oceny jakości wody w kąpieliskach, informacji o zakazie kąpieli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz infrastrukturze. Serwis kąpieliskowy udostępnia także dane administratorów oraz dane powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych nadzorujących kąpieliska. Link do serwisu kąpieliskowego umieszczony jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo, w trakcie trwania sezonu na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie umieszczane były komunikaty o jakości wody do kąpieli. Ogółem umieszczono 10 komunikatów.

Ponadto, zgodnie z art. 347 ust. 4 ustawy Prawo wodne, organizator kąpieliska wprowadza do Serwisu kąpieliskowego dane o temperaturze wody, temperaturze powietrza i sile wiatru oraz zgodnie z art. 344 ust. 6 ww. ustawy przed otwarciem sezonu kąpielowego dodaje dokument z profilem wody w kąpielisku.

Organizatorzy kąpielisk wywiązywali się z ww. obowiązków, z wyjątkiem organizatora kąpieliska nad Jeziorem Dolskim Wielkim, który nie wprowadzał systematycznie do Serwisu Kąpieliskowego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego informacji o warunkach panujących na kąpielisku.

3. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. oceniono stan sanitarny w 137 obiektach, co stanowi 38% obiektów znajdujących się w ewidencji. Jako złe zostały ocenione 3 obiekty - odsetek obiektów złych wynosił 2%. W roku 2022 przeprowadzono łącznie 166 kontroli. Ponadto zostało przeprowadzonych 24 kontroli dotyczących wyłącznie przestrzegania przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

3.1. Domy Pomocy Społecznej.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdują się 3 obiekty:

- Dom Pomocy Społecznej Śrem ul. Farna 16
- Dom Pomocy Społecznej Psarskie ul. Owocowa 8
- Całodobowy Dom Opieki w Szołdrach gm. Brodnica.

Dom Pomocy Społecznej w Śremie ul. Farna 16 – obiekt działa w oparciu o decyzję Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19.12.2007 r. nr PS.II-3.4.9013.18/07 – zezwolenie dla Powiatu Śremskiego na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Śremie dla osób przewlekle somatycznie chorych, z liczbą miejsc 86, DPS wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej pod pozycją numer 59.

Dom Pomocy Społecznej w Psarskim ul. Owocowa 8 - obiekt działa w oparciu o decyzję Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26.01.2007 r. nr PS.II-11.9013-40/06 zezwalającą Powiatowi Śremskiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Psarskim ul. Owocowa 8, z liczbą miejsc 120, DPS wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej pod pozycją numer 65.

Całodobowy Dom Opieki w Szołdrach - obiekt działa w oparciu o decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 lipca 2009 r., która zezwala na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niesprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku. Zezwolenie wydane jest na czas nieokreślony. Jest to podmiot niepubliczny, prowadzony przez osobę fizyczną (zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2021 r. poz. 2268). Obiekt spełnia standardy określone w art. 68 wyżej cytowanej ustawy.

W roku 2022 nadzorem sanitarnym objęto wszystkie ww. obiekty, w który przeprowadzono 3 kontrole.

W każdym ze skontrolowanych domów pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości w rodzaju zabrudzonych ścian, ubytków malatury lub zacieków na ścianie i suficie, w niektórych ze skontrolowanych pomieszczeń. W obu obiektach prace remontowo – malarskie prowadzone są na bieżąco, w miarę posiadanych możliwości. Każdy z obiektów ma sporządzony wykaz planowanych prac do wykonania na rok bieżący, który jest sukcesywnie realizowany. Podczas kontroli ustalono z Dyrektorami obiektów, że do końca roku sprawozdawczego przedstawią harmonogramy prac wykonanych w IV kwartale 2022 r. i planowanych do wykonania w roku następnym, z uwzględnieniem nieprawidłowości opisanych w protokołach. Otrzymano takie harmonogramy, w których Dyrektorzy DPS poinformowali o wykonanych pracach w części pomieszczeń oraz o zaplanowanych do wykonania pracach na 2023 rok.

Stan sanitarno-techniczny Całodobowego Domu Opieki, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Podczas kontroli użytkowany był tylko parter budynku (w obiekcie przebywało 13 pensjonariuszy), na I piętrze prowadzone były prace remontowe.

3.2. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe.

W 2022 r. nadzorem objęto 13 obiektów w tym: 3 hotele (Hotel Metropol Śrem PI.20 Października 43, Hotel L'ASCADA Śrem ul. Chełmońskiego 2, Hotel Cztery Korony Śrem ul. Malczewskiego 1), 8 innych obiektów świadczących usługi noclegowe (Dwór Andrzejówka Mechlin, Centrum Hipiki Jaszkowo, Ośrodek Rekreatywno-Szkoleniowy Villa Natura Dolsk, Ośrodek Szkolenia Sportowego FORREST Brzednia, Ceglarnia Jarosławki 3, Słoneczny Dwór Radoszkowo II, Ośrodek Szkoleniowy ESA

Włóściejewki, Agroturystyka Kmieciówka Trąbinek 4) oraz 2 pola biwakowe (w Jarosławkach i w Dolsku ul. Wczasowa). Ogółem przeprowadzono 16 kontroli. Stan sanitarno-techniczny żadnego z ww. obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń – prace remontowo-modernizacyjne przeprowadzane są sukcesywnie, we własnym zakresie przez właścicieli obiektów. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Wszystkie obiekty podobnie jak w roku poprzednim został oceniony pozytywnie.

Przedmiotem kontroli był stan sanitarno-techniczny tj. zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, utrzymanie czystości i porządku w obiektach i w ich otoczeniu, właściwa dezynfekcja pomieszczeń, urządzeń i sprzętów oraz pranie bielizny i pościeli, a także dostępność środków higienicznych, bezpieczne usuwanie odpadów oraz przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

Budynki obiektów hotelarskich wyposażone są: w hole z recepcją, pokoje mieszkalne, sale konferencyjne oraz w restaurację. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe spełniają minimalne wymagania co do wyposażenia dla innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166).

Przy polu biwakowym w Jarosławkach zlokalizowane jest zaplecze sanitarne na potrzeby Terenów Rekreacyjnych. Są to 4 wolnostojące budynki: w budynku nr 1 znajdują się 2 pomieszczenia dla ratowników, w budynku nr 2 znajdują się pomieszczenie biurowe z zapleczem socjalnym dla pracowników oraz sanitariat dla osób niepełnosprawnych, a w budynkach nr 3 i 4 znajduje się zaplecze higieniczno-sanitarne oddzielne dla kobiet i mężczyzn. W budynkach 3 i 4 znajdują się także pomieszczenia gospodarcze, w których przechowywany jest sprzęt do utrzymania porządku na terenie obiektu oraz sprzęt i środki do utrzymania porządku i czystości w sanitariatach i umywalniach. Na ścianie budynku nr 3, pod zadaszeniem, zamontowano 4 zlewozmywaki zewnętrzne wyposażone w punkty poboru wody.

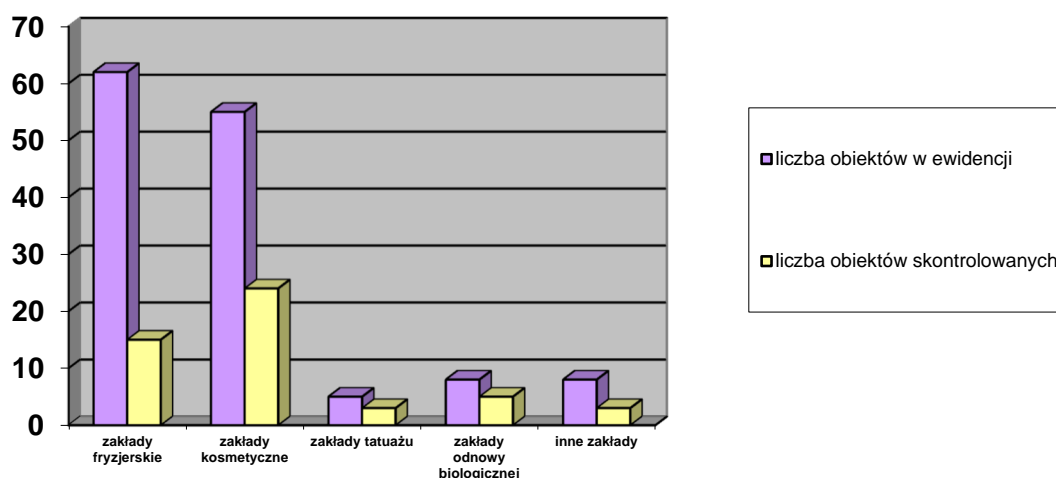
Przy polu biwakowym w Dolsku ul. Wczasowa znajduje się tylko zaplecze sanitarne (toalety) oraz na terenie placu 3 umywalnie typu rynnowego bez zadaszenia. Umywalka przy zapleczu sanitarnym oraz umywalnie na placu wyposażone są tylko w bieżącą zimną wodę.

3.3 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i solaria.

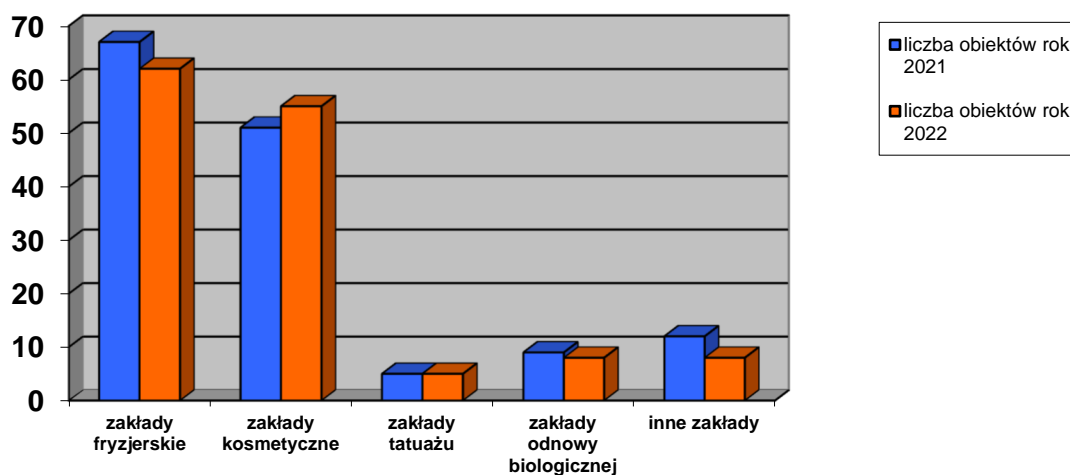
W 2022 r. na terenie powiatu śremskiego znajdowało się 138 obiektów, które wykonywały usługi z zakresu fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej. W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba zwiększyła się o 6 obiektów. Kontroli poddano 50 obiektów (co stanowi 36,2 % wszystkich zarejestrowanych obiektów), przeprowadzając 51 kontroli. Jako złe zostały ocenione 2 obiekty - odsetek obiektów złych w tej grupie wynosił 4%. Ponadto w związku z epidemią koronawirusa przeprowadzono dodatkowo 23 kontrole tematyczne dotyczące wyłącznie przestrzegania przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Największą grupę wśród zakładów ujętych w ewidencji stanowią zakłady fryzjerskie, natomiast najmniejszą zakłady tatuażu. Większość obiektów z tej grupy to małe zakłady, w których usługi świadczy 1 osoba, najczęściej właściciel.

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Fryzjerskie	62	15	24,2
Kosmetyczne	55	24	43,6
Tatuażu	5	3	60,0
Odnowy biologicznej	8	5	62,5
Inne zakład	8	3	37,5
Razem	138	50	36,2

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie (44,9%), najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu (3,6%).

We wszystkich skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Zastrzeżenia budził jedynie stan sanitarno-techniczny w dwóch ze skontrolowanych obiektów, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 2 decyzje administracyjne. W pozostałych skontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Prace remontowe przeprowadzane są sukcesywnie, w miarę potrzeb przez właścicieli obiektów.

3.4 Lecznictwo zamknięte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie aktualnie pozostają 2 Szpitale - Szpital Powiatowy im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o.o. ul. Chełmońskiego 1 oraz Wielkopolski Ośrodek Reumatologiczny Śrem ul. Mickiewicza 95, a także 1 Zakład Opiekuńczo-Leczniczy - Śrem ul. Promenada 7 i 1 Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy SALUS+ Śrem ul. Chełmońskiego 1. Kontrolą objęto 4 obiekty, w których przeprowadzono 5 kontroli.

Skontrolowane obiekty spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie ogólnych wymogów, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Utrzymanie czystości oraz porządek w otoczeniu obiektów, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie z odpadami medycznymi nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami

transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Jedna placówka posiada własną pralnię, 3 placówki bieliznę do prania przekazują do pralni usługowej.

Wszystkie placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie zbierania, oznakowania, magazynowania, przechowywania i transportu wewnętrznego odpadów medycznych oraz komunalnych.

Wszystkie obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągu publicznego w Śremie. Jakość wody z wodociągu publicznego w Śremie odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W żadnej placówce nie stwierdzono obecności insektów ani śladów gryzoni.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.). W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o zakazie palenia tytoniu.

3.5. Lecznictwo otwarte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem ubiegłym uległa zmianie (w roku 2022 powstały 2 nowe obiekty, 4 obiekty zostały zlikwidowane) i na koniec 2022 r. wynosiła 145 (w 2021 r. – 147).

Spośród placówek lecznictwa otwartego nadzorem sanitarnym objęto: przychodnie, laboratorium diagnostyczne, inne obiekty prowadzące działalność leczniczą (stacja dializ, gabinety medycyny szkolnej, poradnie, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej), indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki lekarzy dentyków, indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarów.

Ponadto przeprowadzono 3 kontrole tematyczne w Przychodniach tylko przez pion Epidemiologii.

Wszystkie podmioty lecznicze spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402.).

Drobne prace remontowe i malarskie wykonywane są w miarę potrzeb, na bieżąco.

W 3 z 10 skontrolowanych przychodni wykonano prace remontowe - odmalowano ściany i sufity w gabinetach lekarskich oraz w korytarzach. W 2 przychodniach odnowiono wszystkie drzwi. Prace malarskie przeprowadzono również w 5 gabinetach prowadzących działalność w ramach praktyki zawodowej oraz w laboratorium. W trakcie świadczenia usług medycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180103 oraz 180106 (w Laboratorium).

Wszystkie placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Na terenie powiatu śremskiego podmioty lecznicze obsługiwane są przez firmy transportowe posiadające wymagane zezwolenia:

- TRANS – MED Michał Szubert 61-869 Poznań ul. Garbary 51/6,
- Remondis Medison Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej przy ul. Puszkina 41,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JAGODA Marek Niewiadomski Bogusławki 21 63-000 Gostyń,
- Zakład Utylizacji Odpadów 62-510 Konin ul. Sulańska 11.

Utylizacja odpadów:

- Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. 62-510 Konin ul. Sulańska 11.

Wszystkie podmioty lecznicze prowadzą dokumentację związaną z wytwarzaniem odpadów medycznych. Są to elektroniczne karty przekazania odpadu z potwierdzeniem ich utylizacji (dodatkowo w niektórych placówkach prowadzone są zapisy z potwierdzeniami odbioru odpadów) oraz zapisy dotyczące temperatury przechowywania odpadów.

Wszystkie kontrolowane placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury dotyczące sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania ze sprzętem do utrzymania porządku i czystości po zakończonej pracy. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie bieżącej czystości i porządku oraz w postępowaniu ze sprzętem porządkowym po zakończonej pracy. W kontrolowanych obiektach sprzątnięciem pomieszczeń zajmuje się personel zatrudniony na umowę o pracę lub umowę zlecenie. W kilku obiektach sprzątnięcie pomieszczeń zlecono firmie zewnętrznej.

W roku 2022 nie było uwag dotyczących zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną w skontrolowanych obiektach, nie odnotowano przerw w dostępie do wody,

awaryjności sieci, nie przeprowadzono modernizacji sieci w żadnej placówce. Wszystkie placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, jakość wody z tych wodociągów odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Odzież ochronna prana jest w pralniach lub we własnym zakresie. W większości placówek w związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa stosowana była dodatkowo odzież jednorazowego użycia. Podobnie jak w roku ubiegłym nie stwierdzono w żadnej placówce występowania insektów, gryzoni ani ich śladów.

W roku 2022 ogółem wydano 3 decyzje w tym:

- 1 decyzja zarządząca (w grupie podmiotów leczniczych Przychodnie),
- 2 decyzje rachunkowe (1 decyzja w grupie podmiotów leczniczych Przychodnie wystawiona przez pion Higieny Komunalnej, 1 decyzja w grupie Inne podmioty lecznicze wystawiona przez pion Epidemiologii).

Nieprawidłowości, za które wydano decyzję:

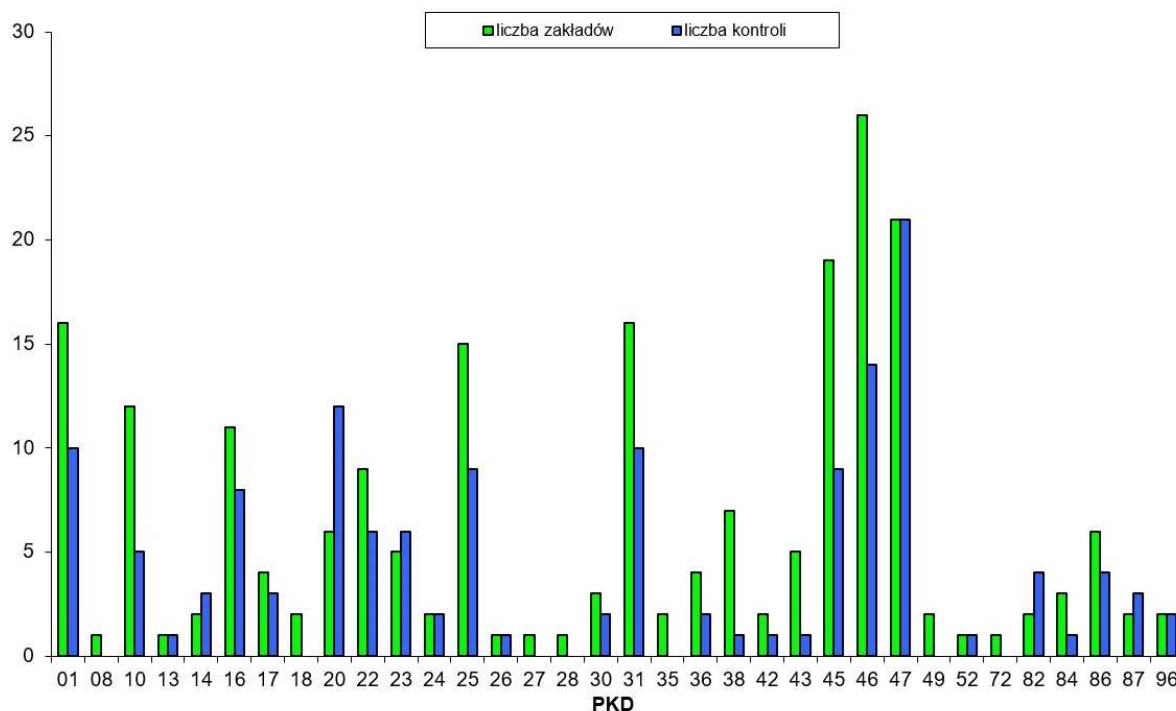
- ubytki tynku, odpryski malatury oraz pęknięcia, ślady zagrzybienia na ścianach i sufitach w 5 gabinetach lekarskich oraz w pracowni RTG (Przychodnia).

Ww. nieprawidłowości wskazują pogorszenie się stanu sanitarno-technicznego obiektu w stosunku do roku poprzedniego. Obiekt uzyskał pod koniec roku ocenę negatywną.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W kontrolowanych obiektach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu. W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o tym zakazie.

V. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.

W roku 2022 sprawowano nadzór w zakresie higieny pracy nad 211 zakładami pracy. Skontrolowano 106 zakładów zatrudniających 5468 osób.

Wykres 1. Liczba skontrolowanych zakładów w poszczególnych sektorach gospodarki (wg PKD) w roku 2022.

W kontrolowanych zakładach prowadzono ocenę narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i stwierdzono, że przekroczenia NDSiN (Najwyższe Dopuszczalne Stężenia i Natężenia) występują w 35 zakładach pracy, a w warunkach przekroczonych NDSiN pracuje 634 osób, w tym:

- narażenie na pyły - 30 pracowników zatrudnionych w 5 zakładach pracy,
- narażenie na hałas - 596 pracowników w 34 zakładach pracy,
- narażenie na wibrację - 45 pracowników w 2 zakładach pracy,
- w narażeniu na czynniki rakotwórcze pracują 444 osoby w 20 zakładach pracy,
- narażenie na czynniki chemiczne - 15 pracowników w 2 zakładach pracy.

Największa liczba narażonych pracowników, pracujących w warunkach przekroczonych NDSiN zatrudniona jest w:

- zakładach produkujących meble – 145 osób,

- zakładach produkujących wyroby z gumy i tworzyw sztucznych - 121 osób,
- zakładach produkujących gotowe wyroby metalowe – 95 osób,
- przemyśle drzewnym - 85 osób,
- zakładach produkujących wyroby hutnicze – 49 osób.

Pracownicy zatrudnieni w tych zakładach to grupa osób najbardziej narażona na działanie czynnika szkodliwego jakim jest hałas. Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na stanowiska pracy, gdzie występują przekroczenia NDN hałasu i poddawano wnikliwej analizie opracowane przez kierownictwo firm plany poprawy warunków pracy dla tych stanowisk, badając równocześnie realizację określonych przez zakłady działań prewencyjnych.

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na hałas instruowano przedsiębiorców o sposobach, które mogą spowodować poprawę warunków pracy w zakładach. Uzyskać to można np. poprzez wymianę zużytych maszyn lub ich elementów na nowe, obudowę maszyn lub ich części generujących hałas, ostrzenie elementów tnących i ich systematyczną konserwację oraz ograniczenie czasu narażenia pracowników na hałas i stosowanie certyfikowanych ochron narządu słuchu. Informowano również pracodawców o zakazie zatrudniania pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas w godzinach nadliczbowych.

Podczas kontroli w zakładach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, instruowano kierownictwo o konieczności takiego projektowania miejsc pracy i rozmieszczania stanowisk powodujących zagrożenie hałasem, aby nie miały one szkodliwego wpływu na sąsiednie stanowiska i pozostałych pracowników.

W przypadkach, w których wyeliminowanie przekroczeń NDN hałasu było niemożliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych kontrolą objęto prawidłowy dobór środków ochrony indywidualnej słuchu i prawidłowość ich stosowania.

Podczas kontroli zakładów, w których występuje ponadnormatywny hałas stwierdzono, że podobnie jak w latach poprzednich kontynuowana jest działalność profilaktyczna zmierzająca do ograniczenia bądź likwidacji chorób zawodowych. Wśród metod zapobiegania stosuje się m.in.:

- systematyczne badania lekarskie,
- stosowanie ochron osobistych na stanowiskach, gdzie stwierdzono narażenie,
- systematyczne szkolenia bhp wstępne i okresowe.

W roku 2022 wydano 15 decyzji zarządzających, które zawierały 30 nakazów m. in.:

- przedstawić do wglądu pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach prac,
- poprawić warunki techniczne na stanowiskach pracy,
- poprawić warunki techniczne w pomieszczeniach higienicznosanitarnych,
- uzupełnić dokumentację oceny ryzyka zawodowego o brakujące zagrożenie związane z czynnikami rakotwórczymi i chemicznymi występującymi na stanowisku pracy,
- przedstawić do wglądu rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym,
- przedstawić do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie czynników o działaniu rakotwórczym,
- odizolować stanowisko pracy malowania elementów drewnianych od pozostałych stanowisk pracy znajdujących się na tej samej hali,
- uzupełnić etykietę produktu biobójczego o brakujący piktogram GHS05,
- zainstalować natrysk ratunkowy w hali produkcji,
- zaprzestać stosowania wózka jezdniowego silnikowego podnośnikowego bez wymaganych dokumentów stwierdzających właściwy stan techniczny oraz przeprowadzonego okresowego przeglądu,
- przedstawić do wglądu kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp zgodnego ze wzorcem zawartym w załączniku do rozporządzenia w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- przedstawić do wglądu aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy pracownika.

W toku wykonywanych czynności związanych z nadzorem nad zakładami pracy prowadzono systematyczne rozeznanie związane z występowaniem czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy. Stwierdzono, że na terenie powiatu śremskiego narażenie na czynniki rakotwórcze występuje w 28 zakładach pracy, a narażonych jest 444 pracowników, w tym:

Nazwa czynnika	Liczba zatrudnionych pracowników
prace związane z narażeniem na pył drewna	262
prace związane z narażeniem na pył krzemionki krystalicznej i czynników chemicznych	96
promieniowanie jonizujące	48
mieszanki zawierające formaldehyd	34
spaliny diesla	4
razem	444

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że pracodawcy zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze prowadzą rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestry osób narażonych na te czynniki.

Pracownicy informowani są w formie pisemnej o rodzaju występującego czynnika rakotwórczego, jego oddziaływaniu na organizm ludzki, wynikach pomiarów oraz konieczności stosowania ochron osobistych. Opracowywane są oceny ryzyka zawodowego, w których uwzględnia się narażenie pracownika na czynniki rakotwórcze. Systematycznie prowadzone są pomiary stężeń czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W trakcie przeprowadzonych w 2022 roku kontroli, podobnie jak w latach poprzednich, zaznajamiano się z zaleceniami pokontrolnymi Państwowej Inspekcji Pracy i zwracano uwagę na terminowość wykonywania poleceń wydanych w nakazach tej instytucji.

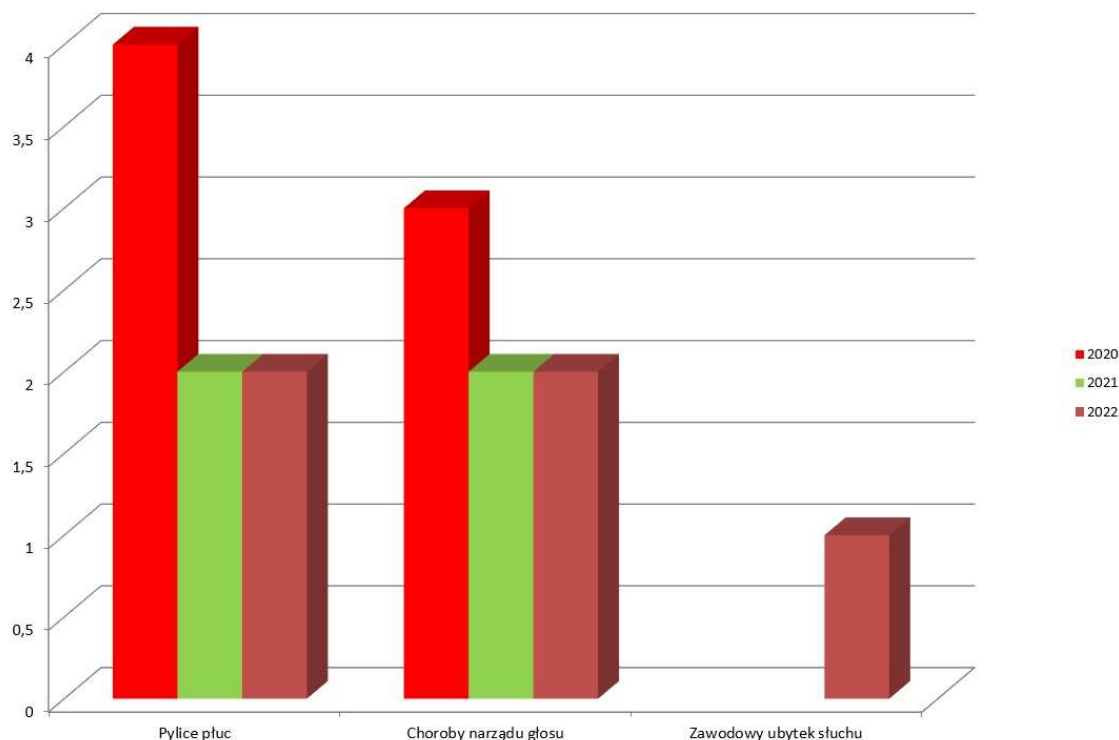
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie systematycznie informuje Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu o występujących na terenie powiatu chorobach zawodowych i wydawanych decyzjach stwierdzających te choroby.

Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy PSSE w Śremie prowadzi współpracę z lekarzami medycyny pracy, którzy przeprowadzają badania lekarskie pracowników zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu, jak również prowadzi ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodzi podejrzenie o zachorowanie na choroby zawodowe.

W roku 2022 w ramach współpracy między instytucjami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie przekazywał informacje o nieprawidłowościach w oznakowaniu produktów wprowadzanych do obrotu przez firmy zlokalizowane na terenie innych powiatów.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 8 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 5 decyzji stwierdzających choroby zawodowe:

- pylice płuc - 2 choroby;
 - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – 2 choroby;
 - trwały, obustronny ubytek słuchu – 1 choroba;
- oraz wydano 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wykres 2. Porównanie ilości występujących chorób zawodowych w latach 2020 – 2022r.

W 2022 roku Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy PSSE w Śremie kontynuowało powierzone mu obowiązki związane z nadzorem nad środkami zastępczymi. W roku 2022 na terenie powiatu śremskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych, nie odnotowano znamion

wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych, ani nie zgłoszono zatrucia środkami zastępczymi.

Kontynuowano w zakładach pracy działania związane z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 9 września 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W związku z tym przeprowadzono 106 kontroli, podczas których stwierdzono przestrzeganie przepisów ustawy oraz systematyczny spadek liczby osób palących papierosy na terenie zakładów pracy.

Prowadzono nadzór nad przestrzeganiem rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

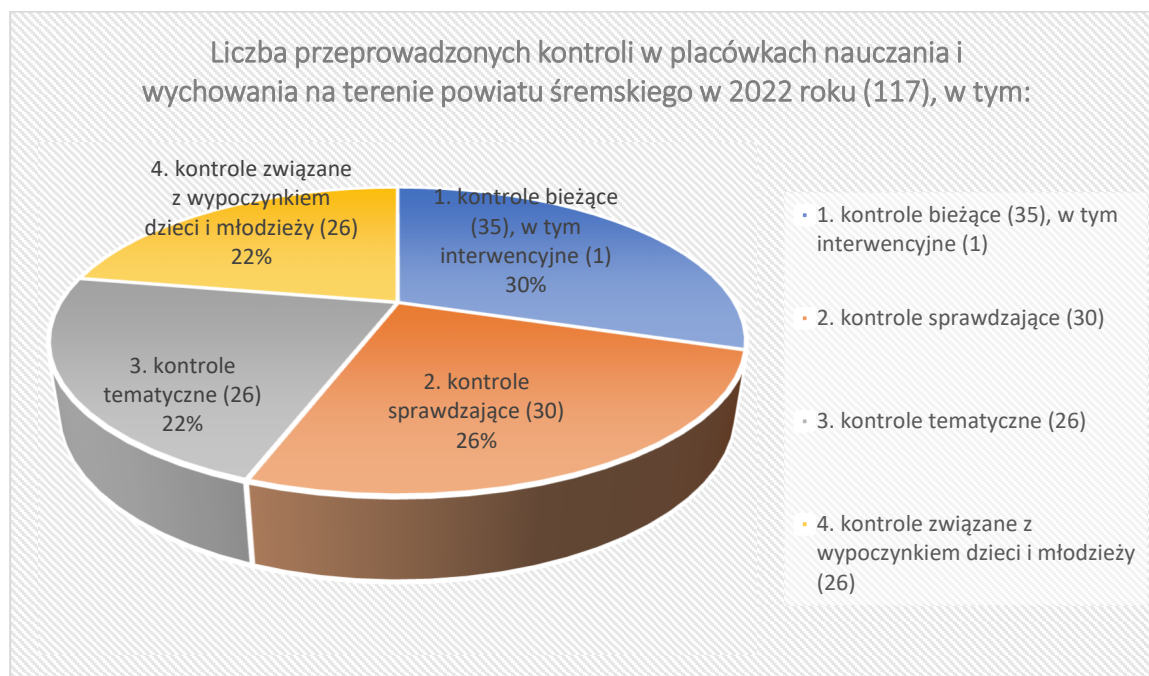
VI. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

1. Nadzór nad placówkami.

1) Obiekty stałe:

- 8 żłobków;
- 35 przedszkoli;
- 20 szkół podstawowych (funkcjonujących samodzielnie);
- 2 licea ogólnokształcące, w tym 1 dla dorosłych;
- 2 szkoły policealne;
- 9 zespołów szkół, w tym:
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Masłowie oraz Przedszkole w Wieszczyźnie,
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brodnicy, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Hymnu Narodowego w Brodnicy oraz Przedszkole w Żabnie,
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Manieczkach, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. gen. J. Wybickiego w Manieczkach oraz Przedszkole w Manieczkach,
 - Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie – zespół z technikum oraz internatem szkolnym,
 - Zespół Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego Śremie – zespół z technikum oraz liceum ogólnokształcącym,
 - Zespół Szkół Politechnicznych im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie – zespół z technikum oraz szkoła branżową I stopnia,
 - Zespół Szkół Ekonomicznych im. Cyryla Ratajskiego w Śremie – zespół szkół z technikum,
 - Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Śremie – w strukturach zespołu funkcjonuje szkoła podstawowa specjalna oraz szkoła przysposabiająca do pracy,

- Zespół Szkół Katolickich im. św. Jana Pawła II w Śremie z 1 przedszkolem, 2 szkołami podstawowymi (szkoła podstawowa i muzyczna) oraz 1 liceum ogólnokształcącym;
 - 1 warsztaty szkolne;
 - 4 poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
 - 2 centra szkolenia zawodowego;
 - 8 placówek wsparcia dziennego;
 - 1 szkoła branżowa I stopnia;
 - 1 placówka rekreacyjna.

2) Obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży:

Obiekty sezonowe: ogółem 24 , w tym 16 obiektów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz 8 obiektów wypoczynku zimowego.

Liczba zgłoszonych turnusów w bazie wypoczynku MEN – 119, w tym wypoczynek zimowy – 15 turnusów oraz wypoczynek letni – 104.

Liczba uczestników wypoczynku w skontrolowanych turnusach wyniosła 779, w tym: wypoczynek zimowy – 125 uczestników, wypoczynek letni – 654 uczestników.

2. Opracowanie i stosowanie procedur przeciwepidemicznych COVID-19 w publicznych i niepublicznych placówkach oraz podczas zorganizowanego wycieczki dzieci i młodzieży.

W styczniu i lutym 2022 roku na wniosek dyrektorów placówek wydano łącznie 27 opinii o zawieszenie zajęć stacjonarnych i prowadzenie nauczania zdalnego dla przedszkolaków/uczniów z uwagi na wystąpienie przypadku zakażenia SARS-CoV-2.

Podczas 8 przeprowadzonych w 2022 roku kontroli w publicznych i niepublicznych placówkach sprawdzano opracowanie i stosowanie procedur przeciwepidemicznych COVID-19. Stwierdzono, że wszystkie skontrolowane placówki stosowały się do zaleceń MEN, MZ i GIS oraz posiadały opracowane stosowne procedury przeciwepidemiczne oraz środki do dezynfekcji rąk i powierzchni.

W odniesieniu do zorganizowanego wycieczki zimowego w 2022 r., podczas kontroli wypełniono dodatkowo formularz dotyczący oceny wdrożenia wytycznych zmniejszających ryzyko zakażenia podczas pobytu na wycieczki dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19 oraz prowadzono nadzór nad przestrzeganiem wytycznych MEN, MZ i GIS dla organizatorów wycieczki dzieci i młodzieży. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Placówki szkolne i przedszkolne:

- rozbudowa Przedszkola Nr 7 „Janka Wędrowniczka” w Śremie – zapewniono dodatkowe pomieszczenia zlokalizowane w nowopowstałym budynku połączonym łącznikiem z istniejącą częścią przedszkola,
- zlikwidowano Punkt Przedszkolny „Radosny Maluch” w Książu Wlkp.,
- nowy obiekt przeznaczony na potrzeby funkcjonowania Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Śremie - sala zajęć wraz z sanitariatem i zapleczem socjalnym, zlokalizowany przy ul. Wyszyńskiego 16 w Śremie,
- zlikwidowano Niepubliczną Szkołę Podstawową z Klasami Przystosowanymi do Pracy w Śremie.

W roku 2022 działalność rozpoczęły 3 nowo utworzone poradnie:

- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Terapeutyczne Pola” w Śremie,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna WCF w Śremie,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Mateusz Snela.

4. Liczba załatwionych interwencji: 5

- 1) Skarga rodzica, dotycząca obowiązkowej obecności wszystkich dzieci, w tym chorych podczas wizyty fotografa w Przedszkolu „Bajkowy Świat” w Książu Wlkp. - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie podjął kontakt oraz udzielił pouczenia dyrektorowi przedszkola w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa zdrowotnego. Poinformowano o przebiegu sprawy osobę zgłaszającą (kontakt telefoniczny).
- 2) Skarga rodziców, dotycząca złego stanu sanitarno-technicznego kompleksu boisk sportowych w Książu Wlkp., którym zarządza Urząd Miejski w Książu Wlkp., przekazana w formie pisma od WSSE - pracownicy upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, przeprowadzili kontrolę, którą objęto teren boiska sportowego z zapleczem socjalno-sanitarnym oraz kompleks boisk typu Orlik z zapleczem socjalno-sanitarnym, amfiteatr i plac zabaw dla dzieci. W zakresie stwierdzonych nieprawidłowości uzgodniono z organem odpowiedzialnym tj. Urzędem Gminy termin ich usunięcia. PPIS w Śremie udzielił szczegółowej odpowiedzi na pismo do WPWIS w Poznaniu.
- 3) Anonimowa skarga rodzica ucznia klasy II a Szkoły Podstawowej im. Wiosny Ludów w Książu Wlkp., dotycząca wszawicy. Podjęto kontakt z dyrektorem placówki, omówiono sytuacją i planowane działania w tej sprawie. Zalecono dodatkowo umieszczenie na stronie internetowej szkoły informacji dot. wszawicy. Dodatkowo pracownik działu epidemiologii przeprowadził rozmowę z higienistką szkolną. Poinformowano o przebiegu sprawy osobę zgłaszającą (kontakt telefoniczny).
- 4) Pismo z Gminy Książ Wlkp., dotyczące prośby o weryfikację spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych w Niepublicznym Przedszkolu „Truskawkowa Polanka” w Książu Wlkp. w związku z posiadaniem dokumentacji, z której wynika, iż w ww. placówce przebywa większa liczba dzieci. W odpowiedzi na pismo poinformowano o wydanej opinii sanitarnej na

wniosek organu prowadzącego Niepubliczne Przedszkole „Truskawkowa Polanka” w Książu Wlkp., dotyczącej możliwości pracy w systemie dwuzmianowym w sali nr 2.

- 5) Zgłoszenie przesłane w formie wiadomości e-mail (według informacji w imieniu rodziców klas I-III Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Polskich Noblistów w Śremie), dotyczące braku osłon na kaloryferach, złego stanu sanitarnego ścian w klasach (odpadający tynk, farba), metrażu oraz zapewnienia wentylacji. W związku z uwagami zawartymi w pisemnym zgłoszeniu przeprowadzono kontrolę interwencyjną, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. Na niektóre ze zgłoszonych uwag była już wcześniej wydana decyzja administracyjna. Poinformowano o przebiegu sprawy osobę zgłaszającą (odpowieź w formie pisemnej).

5. Ocena warunków techniczno-sanitarnych w placówkach oświatowych

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. oceniono stan sanitarno-techniczny w 34 placówkach opieki, nauczania i wychowania. Wśród tych placówek znajdują się obiekty, w których stwierdzono, że budynek lub otoczenie wymagają działań naprawczych w zakresie stanu sanitarno-technicznego. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli sanitarnych dotyczyły stanu sanitarno-higienicznego toalet, sal lekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz stanu technicznego ogrodzenia. Mikroklimat w pomieszczeniach placówek w porównaniu do roku ubiegłego uległ poprawie ze względu na zapewnienie odpowiedniej wentylacji w pomieszczeniach pobytu dzieci oraz sanitariatach.

We wszystkich placówkach zapewniono ogrzewanie centralne własne lub ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Wyniki przeprowadzonych w trakcie kontroli pomiarów w zakresie zapewnienia odpowiedniej temperatury powietrza w salach zajęć/lekcyjnych są prawidłowe. Wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu śremskiego posiadają pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora w Śremie, odprowadzanie ścieków – kanalizacja centralna lub bezodpływowy zbiornik na nieczystości ciekłe. We wszystkich placówkach zapewniono dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody. W żadnej placówce nie występują ustępy zewnętrzne.

6. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Na 15 skontrolowanych placówek szkolnych 12 obiektów posiada odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, a 3 obiekty nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć i korzystają z bazy sportowej zlokalizowanej poza placówką. Niezależnie od posiadanej infrastruktury, aż 13 obiektów korzysta z infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką, przy czym uczniowie 7 szkół podstawowych dodatkowo korzystają w ramach zajęć WF z pływalni miejskiej w Śremie.

7. Prowadzenie dożywiania.

Dożywianie uczniów prowadzone jest najczęściej w formie obiadów (jedno lub dwudaniowych) lub drugiego śniadania dla klas sportowych, jak to ma miejsce w Szkole Podstawowej Nr 6 im. Braci Barskich w Śremie. Posiłki w zależności od posiadania kuchni zlokalizowanych na terenie szkół, są przygotowywane na miejscu lub dowożone (catering).

Ogółem w odniesieniu do skontrolowanych szkół w 2022 r. z dożywiania łącznie korzystało około 570 uczniów, w tym 76 dzieci z posiłków dofinansowanych. Szkoły uczestniczą w rządowym programie dla szkół, w ramach którego uczniowie otrzymują produkty mleczne, warzywa i owoce. Spośród skontrolowanych szkół, w 2 funkcjonował sklepik szkolny, a w 5 automaty do sprzedaży przekąsek oraz ciepłych i zimnych napoi.

8. Opieka medyczna w szkołach.

We wszystkich skontrolowanych placówkach nauczania i wychowania uczniowie objęci są opieką medyczną przez pielęgniarki bądź higienistki szkolne. Skontrolowane szkoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. Spośród skontrolowanych placówek, 4 szkoły nie posiadają odrębnego gabinetu medycznego. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest zapewniona w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki, przy czym najczęściej pielęgniarka ze względu na zamienne godziny pracy oraz nienakładające się dyżury, korzysta z pomieszczenia wspólnego z logopedą, pedagogiem lub psychologiem.

9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

W ramach prowadzonego nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach w 2022 roku skontrolowano 8 placówek. Kontrole wykazały, że placówki posiadają aktualny spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Substancje i preparaty chemiczne przechowywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami, prawidłowo oznakowane oraz posiadają aktualne karty charakterystyki.

10. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

We wszystkich skontrolowanych placówkach nauczania i wychowania (poza technikum, należącym do Zespołu Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie) prowadzone są zajęcia w systemie jednozmianowym. Dowozy uczniów do szkół są zapewnione w 11 skontrolowanych placówkach. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne szafki lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych).

W celu ukierunkowania edukacji prozdrowotnej na profilaktykę wad postawy uczniów, w ramach akcji edukacyjnej Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie, prowadzi na terenie powiatu śremskiego cykliczne badania w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. W ramach tej akcji pracownicy PSSE w Śremie, przy współpracy z pielęgniarką szkolną, działając w porozumieniu z Pielęgniarskim Ośrodkiem Medycyny Szkolnej BASISMED w Śremie, dokonują pomiarów ciężaru ciała uczniów oraz ciężaru tornistrów w poszczególnych oddziałach szkół podstawowych. Wyniki badań przekazywane są do dalszej analizy jednostkom nadrzędnym. Informacje o przebiegu prowadzonych badań przekazywane są również dyrektorom objętych badaniem szkół podstawowych.

W roku 2022 roku badanie przeprowadzono w 5 placówkach, w których objęto badaniem 38 oddziałów, łącznie 633 uczniów. Wyniki przeprowadzonych badań przedstawiają się następująco:

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała – 287 uczniów,
- waga tornistra w zakresie 10-15% masy ciała ucznia – 263 uczniów,
- waga tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia – 83 uczniów.

Oceną dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów objęto 32 stanowiska (2 oddziały w 2 szkołach podstawowych) – nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane szkoły umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Podczas kontroli prowadzonych w szkołach, dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych. Oceną objęto łącznie 74 oddziały, przy czym stwierdzono nieprawidłowości wynikające z nie rozpoczynania zajęć o stałej porze lub różnicy godzin lekcyjnych większej niż 1 pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia stwierdzono w łącznie 11 oddziałach – wydano zalecenia, aby planując rozkład zajęć lekcyjnych uwzględniać zasady, wynikające z higienicznego aspektu organizacji procesu nauczania.

11. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych, stwierdzono jego przestrzeganie.

Wypełniono kwestionariusze do oceny przestrzegania przepisów i dokonano oceny realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 276 ze zm.).

VII. Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w oparciu o inne przepisy prawa (ustawy, rozporządzenia). Mają na celu zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w nowo realizowanych oraz przebudowywanych czy też rozbudowywanych obiektach budowlanych poprzez egzekwowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych gwarantujących spełnienie tych wymagań, a także poprzez zapobieganie pogorszenia standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Działania te były podejmowane na wniosek organów administracyjnych lub inwestorów i polegały na:

- opiniowaniu i uzgadnianiu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące: uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgadnianie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- opiniowaniu w ramach oceny oddziaływania na środowisko obejmujące wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uzgadnianiu warunków zabudowy w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- uzgadnianiu dokumentacji projektowej inwestycji;
- zajmowaniu stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma na celu realizację zasady ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wdrażanie rozwiązań chroniących środowisko, w tym również zdrowie ludzi. Zgodnie z właściwością rzeczową w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie dokonał uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania terenu na takie elementy jak: powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, krajobraz, rośliny, zwierzęta oraz ludzi we wzajemnym ich powiązaniu. Podstawą do zajęcia stanowiska uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko było opracowanie zawierające analizy i oceny oddziaływania na środowisko tzw. prognoza oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, odnosząca się do wyżej wspomnianych elementów. Ponadto w oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), odnosząc się do w/w elementów, w ramach strategicznej oceny oddziaływania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. W 2022 r. Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie, w ramach *strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydało 9 opinii* dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Wszystkie sprawy dotyczyły projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie terenów oraz ściśle określają sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Dokonując uzgodnienia planu dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia przedmiotowego terenu, aby w sposób racjonalny, a zarazem zrównoważony godzić potrzeby rozwojowe gmin i ich mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska, w tym również zdrowia ludzi. Mając na uwadze szeroko pojętą ochronę zdrowia ludzi w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zwracano szczególną uwagę na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową, z uwzględnieniem zapewnienia ludności wody do picia i na potrzeby gospodarcze;
- właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów;
- zapewnienie ochrony ludności przed niekorzystnym wpływem hałasu, wibracji oraz zanieczyszczeń powietrza.

W oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie *zaopiniował 10 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym było 6 stanowisk negatywnych*, które związane są z brakiem zgodności przedmiotowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z aktualnie obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie na podstawie art. 48 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) wydał *1 opinię o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko*. W/w odstąpienie dotyczyło zmian stanowiących niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.

2. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny opiniował i uzgadniał warunki realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przed zajęciem stanowiska, każdorazowo w oparciu o kartę informacyjną przedsięwzięcia lub na podstawie sporządzonego raportu, poddawano ocenie: charakter planowanej inwestycji, jej rozmiar, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, rodzaj proponowanej technologii, wielkość produkcji, usytuowanie względem terenów chronionych z uwzględnieniem przeważających kierunków wiatru, istniejący i planowany charakter zagospodarowania terenu, a także przeznaczenie terenu w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jeżeli taki został uchwalony. Analizowano możliwość wystąpienia oddziaływania w zakresie: hałasu, zanieczyszczeń powietrza, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, oddziaływania na środowisko gruntowo - wodne przy uwzględnieniu czasu trwania oddziaływania. Analizie poddawano również, przedstawiane możliwości techniczne,

technologiczne i organizacyjne zapobiegania oraz ograniczenia wpływu tych przedsięwzięć na środowisko, w tym zdrowie ludzi.

W roku 2022 wydano:

- *43 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.*

W 14 przypadkach wyrażono opinię o obowiązku przeprowadzenia takiego postępowania oraz określono zakres raportu (dotyczyły one m.in. stacji paliw, budowy biogazowni, wydobywania kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, rozbudowy gospodarstwa rolnego, budowie osiedla budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Natura 2000, czy też punktu zbierania odpadów z budowy, gruzu i odpadów betonowych). W 29 przypadkach odstąpiono od potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dotyczyły one w znacznej większości budowy farm fotowoltaicznych, a także wykonania studni głębinowej do poboru wód podziemnych, budowy budynków rekreacji indywidualnej czy też budowy kanalizacji sanitarnej z kolektorem i przepompownią.

- Na kolejnym etapie postępowania, czyli przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach *uzgodniono warunki realizacji dla 15 planowanych przedsięwzięć*, polegających m.in. na budowie lub rozbudowie budynków inwentarskich, budowie stacji paliw, a także budowie osiedla budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

3. W związku z wpływem w okresie sprawozdawczym 13 wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy dla określonych inwestycji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie stosownie do zapisu art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonał przedmiotowego Wnioski te dotyczyły planowanych inwestycji polegających m.in. na budowie farm fotowoltaicznych, rozbudowie budynku gospodarczego czy też budowie budynku mieszkalnego jednorodzinne.

4. Ważną rolę w zapewnieniu ochrony zdrowia ludzi odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej zwrócono szczególną uwagę na fakt, czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych obowiązujących dla poszczególnych działalności, wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.). W analizowanym okresie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynął *1 wniosek*

o uzgodnienie dokumentacji projektowej. Dotyczył on uzgodnienia projektu budowlanego budowy nowej sali gimnastycznej przy istniejącej szkole podstawowej. Przy uzgadnianiu przedłożonej dokumentacji projektowej oceniane były rozwiązania w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in.: prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, prawidłowej wymiany powietrza w poszczególnych pomieszczeniach, zapewnienia dostępności światła dziennego w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

5. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 30 kontroli. Na podstawie spisanych protokołów kontroli dokonano odbioru 30 obiektów, w tym 27 obiektów zostało odebranych w związku z wpływaniem zawiadomień o zakończeniu budowy, rozbudowy lub przebudowy od inwestorów, na których nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.).

Odbiory przeprowadzane były wspólnie z pracownikami nadzoru bieżącego, którzy przejmują nadzór nad obiektem z chwilą rozpoczęcia działalności. W związku z powyższym dokonano odbioru:

- 10 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena pracy (budynki produkcyjne, hale produkcyjno-magazynowe, budynki biurowo-socjalne wybudowane przy zakładach produkcyjnych i produkcyjno-magazynowych, magazyn odpadów, a także centrum badawczo-rozwojowe oraz zakład produkcyjno-magazynowy elektrolitu);
- 4 obiektów, nad którymi nadzór sprawuje higiena komunalna (budynek usługowy z pokojami gościnnymi, amfiteatr, adaptacja pomieszczeń na cele użytkowe w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym, stacja uzdatniania wody);
- 1 obiektu, nad którymi sprawuje nadzór higiena żywności i żywienia (sklep spożywczy);
- 1 obiektu, nad którymi sprawuje nadzór higieny dzieci (rozbudowa przedszkola);
- 11 obiektów, które nie podlegają bieżącemu nadzorowi (budynki mieszkaniowe wielorodzinne, lokale usługowe przeznaczone na wynajem bez sprecyzowanej branży, scenę plenerową, biogazownie, świetlica wiejska).

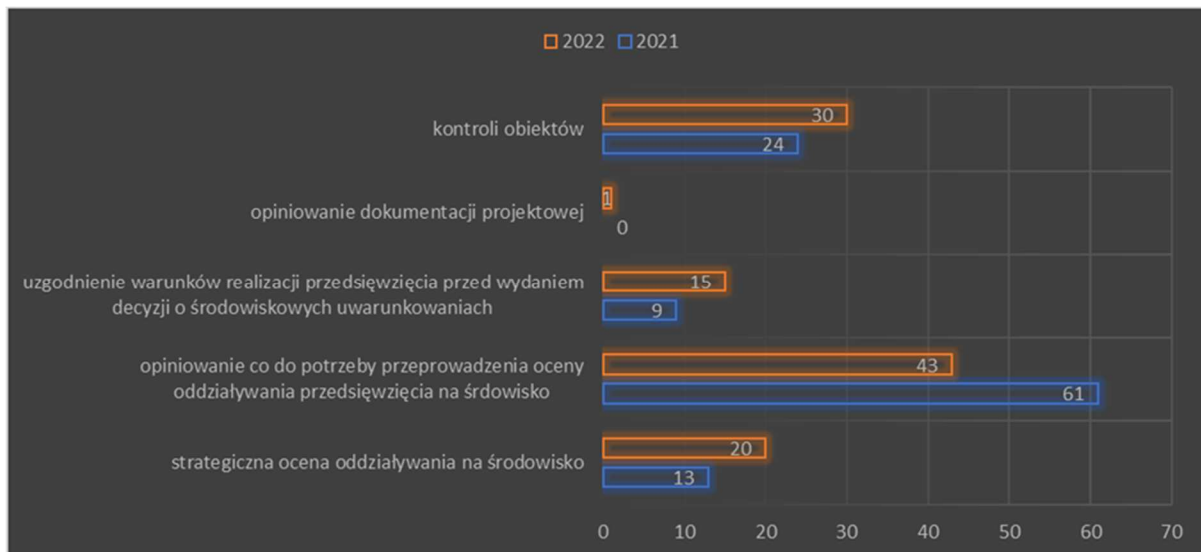
Pozostałe kontrole dotyczyły adaptacji pomieszczeń w istniejących obiektach budowlanych, w związku z wnioskami złożonymi na podstawie przepisów odrębnych, jak na przykład wydanie opinii dotyczącej lokalu przeznaczonego na punkt apteczny,

czy też kontroli obiektu przeznaczonego do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, dotyczącej spełnienia wymagań określonych w przepisach sanitarnych przed wydaniem zaświadczenia zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1650).

W związku z dokonaniem odbioru obiektów użyteczności publicznej w 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 29 opinii sanitarnych, w tym 27 opinii wydanych zostało w związku z wpływieniem zawiadomień o zakończeniu budowy z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.) stwierdzających spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

6. W ramach działalności Stanowiska Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie, w roku 2022 wystawionych zostało również 29 decyzji rachunkowych (pobierano opłaty za czynności realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Ponadto zajęto 3 stanowiska w ramach współpracy z innymi instytucjami i interesantami, w tym wydano 2 zaświadczenia dla obiektu przeznaczonego do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej dotyczącej spełnienia wymagań określonych w przepisach sanitarnych zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1650).

Podsumowując, należy stwierdzić, że rola Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, choć różni się od działań innych komórek organizacyjnych, jest bardzo ważnym ogniwem realizowanych zadań dla społeczności lokalnej. W roku sprawozdawczym do tutejszego organu wpłynęła większa liczba wniosków dotyczących zajęcia stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niż w roku 2021. Natomiast wyrażono mniejszą ilość opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Wydano natomiast więcej opinii dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także dokonano więcej uzgodnień dokumentacji projektowej oraz odbiorów obiektów.

Rys. Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2021-2022 r.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności: rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej.

Pracownicy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na początku 2022 r. uczestniczyli również w realizacji zadań pionu epidemiologii dotyczących czynności związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2 (wywiady epidemiologiczne, dyżury pod telefonem).

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Działalność oświatowo-zdrowotna prowadzona w PSSE w Śremie regulowana jest w większej swojej części harmonogramem roku szkolnego, w tym przypadku rokiem szkolnym 2021/22, który przypadał jeszcze na okres pandemii COVID-19. Wobec powyższego nie wszystkie działania zostały prowadzone zgodnie z założeniami zawartymi w planie pracy. Znaczna część realizowanych działań była kontynuacją przedsięwzięć ubiegłorocznych bądź jeszcze wcześniejszych.

1. Interwencje programowe (w tym programy krajowe)

1.1. „Trzymaj Formę” (program krajowy)

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2021/22 została ogłoszona XVI edycja programu, do którego przystąpiło 19 szkół podstawowych. Program został przeprowadzony w 102 klasach (od V do VIII klasy). Objętych nim zostało 2117 uczniów i 1176 rodziców a zaangażowanych było 117 koordynatorów szkolnych.

Analiza przeprowadzonych ocen pozwala stwierdzić, że ze względu na sytuację epidemiczną do najczęściej stosowanych form realizacji programu należała tzw. burza mózgow, zbieranie materiałów i wykonywanie prezentacji multimedialnych, gazetki ściennych, dyskusje, wystawy.

Szkoły pozytywnie wypowiadają się o programie twierdząc, że jest potrzebny w edukowaniu dzieci i młodzieży w kierunku prozdrowotnych nawyków zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. Część szkół zgłasza brak czasu na realizację programu w pełnym wymiarze godzinowym.

1.2 „Bieg po zdrowie” (program krajowy)

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Rok szkolny 2021/22 to VI edycja antytytoniowego programu edukacyjnego dla uczniów klas IV. W projekcie wzięło udział 16 szkół (18 klas) z pośród 26 szkół powiatu

śremskiego, natomiast liczba uczniów biorąca udział w programie to 736 uczniów oraz 232 rodziców. Zostały przeprowadzone wizytacje realizacji programu w 10 placówkach. Do szkół rozdysponowano również materiały edukacyjne do realizacji programu w liczbie 200 sztuk.

Koordynatorzy szkolni uważają, że program powinien być kontynuowany w następnych latach jako program pogłębiający świadomość dzieci w kwestii nałogów i wszelkiego rodzaju używek. Ważnym elementem jest budowanie w młodym człowieku zachowań asertywnych i poczucia własnej wartości w obliczu fałszywych przyjaźni i koleżeństwa, które często prowadzą do negatywnych nawyków i przyzwyczajzeń. Podczas zajęć dzieci wzmacniały zarówno poczucie własnej wartości jak i były zachęcane do świadomych wyborów związanych ze zdrowiem. Wiedza z zakresu zdrowego stylu życia okaże się niezwykle przydatna i wpłynie na asertywne zachowania uczniów w przyszłości.

1.3 „Czyste powietrze wokół nas” (program krajowy)

Przedszkolny program edukacji antytytoniowej dla dzieci pięcio- i sześciolletnich i ich rodziców, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2021/22 chęć realizacji programu wyraziło 29 przedszkoli oraz szkół podstawowych z oddziałami zerowymi, jednak dwie placówki nie zrealizowały programu. Programem objętych zostało 1002 dzieci i 534 rodziców, w tym: 525 dzieci sześciolletnich, 343 dzieci pięciolletnich oraz 134 dzieci innych grup wiekowych. Przeprowadzono wizytacje realizacji programu w 10 placówkach realizujących program „Czyste powietrze wokół nas”.

Jak wynika z przesłanych z przedszkoli do PSSE w Śremie ankiet program cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony przedszkoli oraz wśród dzieci, które chętnie uczestniczyły w zajęciach, łatwo i szybko przyswajały informacje na temat problemu dymu tytoniowego oraz jak unikać przebywania w pomieszczeniach zadymionych. Dzieci dowiedziały się w jaki sposób zachować się, gdy w ich obecności ktoś zapali papierosa, gdy narażonym się jest na wdychanie dymu tytoniowego. Chętnie dzieliły się również swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami związanymi z problematyką zanieczyszczeń dymami. Podczas zajęć dydaktycznych, pogadanek, pokazów, burzy mózgów dzieci dowiadywały się jak ważne jest dbanie o nasze środowisko i jak wpływa

to na czystość powietrza. Dzieci nauczyły się zachowań asertywnych – poznały swoje prawa związane z przebywaniem w czystym, niezadymionym, niezanieczyszczonym środowisku.

1.4 „ARS, czyli jak dbać o miłość?” (program krajowy)

Program realizowany jest w ramach profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, którego celem jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym.

Celem „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień.

W programie nie skupiono się na negatywnych skutkach zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, ale na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo, i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. W programie nie chodzi o zwykłe zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, ale ujęte w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż w tym kontekście zachowania te mogą być bardzo szkodliwe (FAS, poronienia itp.). Z ankiet przeprowadzonych wśród młodzieży wynika, że chętnie uczestniczy w tego typu zajęciach. Wg młodzieży najbardziej wartościowe treści w programie dotyczą problemów w rodzinie i tego wszystkiego, co wpływa na rodzinę, informacje dotyczące substancji psychoaktywnych i ich wpływu na płód oraz wiadomości o FAS.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2021/22 przystąpiły wszystkie szkoły ponadpodstawowe powiatu śremskiego - uczestniczyło w nim 371 uczniów i 18 rodziców. Przeprowadzono 2 wizytacje placówek realizujących programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

1.5 „Wybierz życie – pierwszy krok” (program krajowy)

Program edukacyjny skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy. Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet.

Celem głównym programu jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez stosowanie profilaktycznych zachowań wśród młodzieży.

Celem szczegółowym jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna) oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Program realizowany jest poprzez pogadanki, szkolenia, wykłady, prelekcje, prezentacje multimedialne, quizy o przedmiotowej tematyce oraz prowadzenie edukacji w oparciu o scenariusze zajęć z poradnika programu, imprezy prozdrowotne, gazetki szkolne.

Do programu w roku szkolnym 2021/22 przystąpiły 2 szkoły - działaniem objętych zostało 1124 uczniów, 177 rodziców i 2 nauczycieli.

Do szkół rozdystrybuowano 444 szt. materiałów edukacyjnych do realizacji programu w placówkach.

1.6 „Mamo, Tato – co Wy na to?” (program wojewódzki)

Program edukacyjny dedykowany dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6 lat) oraz ich rodzicom i opiekunom. Celem programu jest zwrócenie uwagi na specyfikę rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których one doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

Rok szkolny 2021/22 był czwartą edycją programu i uczestniczyły w nim 32 placówki przedszkolne (w tym 14 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych). Programem zostało objętych 929 przedszkolaków (w tym 256 dzieci w szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi). Liczba dzieci pięcioletnich wynosiła 286 (w tym 60 dzieci w szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi), natomiast liczba dzieci sześcioletnich wynosiła 596 (w tym 187 dzieci w szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi). Pozostała liczba dzieci to dzieci z innych grup wiekowych. W realizację programu zaangażowani zostali również rodzice w liczbie 879 osób. Do realizacji programu zostały rozdystrybuowane materiały edukacyjne w postaci kolorowych broszur (w liczbie 750 sztuk oraz odbłaski). Przeprowadzono wizytacje realizacji programu w 26 placówkach.

W ramach programu ogłoszono Konkurs, który skierowany był do nauczycieli wychowania przedszkolnego z placówek oświatowych (przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych) realizujących w roku szkolnym 2021/2022 wojewódzki program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy na to?”. Jego zadaniem było opracowanie scenariusza zajęć dla dzieci 5-6 letnich, który byłby narzędziem do

realizacji w placówkach przedszkolnych programu edukacyjnego „Mamo, Tato – co Wy na to?”.

Program pozwolił dzieciom na utrwalenie zasad sprzyjających zdrowiu. Projekt dał możliwość wspólnego spędzenia czasu z dzieckiem. Realizacja programu przyczyniła się do podniesienia poziomu wiedzy na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci 5. i 6-letnich, ukształtowania prawidłowych nawyków prozdrowotnych wśród dzieci i ich rodziców, zachęcania do podejmowania działań profilaktycznych, które służą wytworzeniu nawyków i zachowań sprzyjających zdrowiu.

1.7 „Skąd się biorą produkty ekologiczne (program krajowy)

Odbyła się II edycja programu. Program skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkola. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Głównym założeniem programu jest zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W programie na terenie powiatu śremskiego wzięły udział 4 przedszkola, w którym uczestniczyło 152 przedszkolaków oraz 84 rodziców. Przeprowadzono 4 narady oraz 2 wizytacje dotyczące realizacji programu w placówce.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem w placówkach - dzieci dowiedziały się jak powstają produkty ekologiczne, jak wygląda unijny znak EKO, jak się zdrowo odżywiać, jak przestrzegać higieny, co to jest piramida zdrowego odżywiania, jak ważna jest aktywność fizyczna. Został podniesiony poziom wiedzy dorosłych (rodziców/opiekunów) na temat produktów ekologicznych i zdrowego/prawidłowego odżywiania dzieci, uświadomiono ich rolę w rozwoju własnego dziecka - zaangażowanie rodziców w przygotowywanie codziennie zdrowych posiłków, wykluczenie słodyczy lub zmniejszenie ilości produktów o dużej zawartości cukru. Zachęcano do kupna produktów ekologicznych.

1.8 „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – w ramach przedmiotowego programu zostały zrealizowane następujące działania:

1.8.1 Akcja „Bezpieczne Walentynki”

Opracowano i wysłano pisma do sześciu (100% szkół ponadgimnazjalnych) zachęcające szkoły i uczniów do organizacji akcji. Pismo zawierało również Quiz – co wiesz o HIV/AIDS i innych chorobach przenoszonych drogą płciową oraz Broszurę – zakażenia przenoszone drogą płciową – czyli jak dbać o zdrowie a także a także niezbędne informacje dotyczące realizacji Walentynek, problematyki związanej z HIV/AIDS oraz sytuacji epidemiologicznej w kraju i na świecie oraz punktach PKD. W szkołach zorganizowano prelekcje, pogadanki, koncert walentynkowy, ściankę tematyczną propagującą bezpieczne zachowania, zostały przekazane informacje dotyczące Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego (PKD).

Odbyła się również 1 narada dotycząca przedmiotowej tematyki z higienistami szkolnymi. W Akcji „Bezpieczne Walentynki” uczestniczyło 1995 uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego.

1.8.2 Światowy Dzień AIDS

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS przesłano pisma do wszystkich szkół powiatu śremskiego z wytycznymi dotyczącymi propozycji działań związanych z przedmiotowym Dniem. W szkołach przeprowadzono pogadanki, dyskusje związane z tematyką AIDS/HIV, przygotowano prezentacje, wystawy, quizy, gazetki, wyświetlano filmy a także odbyły się prezentacje i prelekcje dla rodziców i nauczycieli. W Akcji uczestniczyło 3678 uczniów. Dla pielęgniarek medycyny szkolnej z Pielęgniarskiego Ośrodka Medycyny Szkolnej „BASISMED” w Śremie przeprowadzono szkolenie pt.: „Mówmy o tym teraz i dzisiaj, aby nie trzeba było o tym rozmawiać w przyszłości” (uczestniczyło 14 osób).

W PSSE w Śremie umieszczono gazetkę ścienną dotyczącą problematyki HIV/AIDS – epidemiologii, przebiegu i ryzyku zakażenia, terapii oraz profilaktyki. Zapoznano z hasłem „Wyrównaj”, które zostało w roku 2022 ogłoszone przez WHO na dzień 01 grudnia w celu zajęcia się nierównościami, które powstrzymują postępy w walce z AIDS i wyrównać dostęp do podstawowych usług związanych z HIV, szczególnie dla dzieci i kluczowych populacji oraz ich partnerów - mężczyzn uprawiających seks z mężczyznami, osób transpłciowych, osób używających narkotyków, osób świadczących usługi seksualne i osób przebywających w więzieniach.

1.8.3 Konkurs na fotografię pt. „Nie daj szansy AIDS”

Konkurs na fotografię pod tytułem „Nie daj szansy AIDS” został ogłoszony we wszystkich 6 szkołach ponadpodstawowych powiatu śremskiego. Wcześniej

opracowano wytyczne do pracy szkół w zakresie wychowania zdrowotnego na rok szkolny 2022/23, w których ujęto informację dotyczącą przedmiotowego konkursu. Wytyczne przekazano do wszystkich 6 szkół powiatu śremskiego.

Zostało zgłoszonych 11 prac z 3 szkół co stanowi 50% wszystkich szkół powiatu. W etapie szkolnym wzięło udział 17 uczniów. Praca, która zajęła I miejsce w etapie powiatowym konkursu została przekazana do etapu wojewódzkiego konkursu.

Organizatorami konkursu etapu powiatowego byli: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie, Śremski Ośrodek Kultury, Starostwo Powiatowe w Śremie, Klub „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej BASISMED.

1 grudnia 2022r. w Klubie Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie odbył się finał powiatowego konkursu. Uczestniczyło w nim ok. 40 osób, nagrody uczestnikom wręczali fundatorzy: Starosta Śremski oraz Dyrektor Śremskiego Ośrodka Kultury w Śremie.

1.8.4 Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV

Celem Młodzieżowych Liderów Zdrowia jest kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania, określenia ryzyka zakażenia HIV, wykorzystania zdobytej podczas szkolenia wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji, promowanie postaw szacunku wobec siebie i innych, odpowiedzialności w kontaktach międzyludzkich oraz akceptacji wobec zakażonych i chorych. Szkolenie przygotowuje przede wszystkim do pracy we własnym środowisku lokalnym - rodzina, szkoła, znajomi.

Zostały przeprowadzone sześciogodzinne warsztaty dla uczniów klas I szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego, w których uczestniczyło 9 uczniów z trzech (50%) szkół ponadpodstawowych (zaproszenie do udziału w warsztatach zostało skierowane do wszystkich szkół).

2. Interwencje nieprogramowe (w tym programy wojewódzkie)

2.1 Światowy Dzień Bez Tytoniu – program realizowany w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Corocznie dzień ten obchodzony jest 31 maja. W sierpniu przesłano do wszystkich szkół podstawowych (26 szkół) oraz szkół ponadpodstawowych (6 szkół) propozycje do pracy w zakresie wychowania zdrowotnego i promocji zdrowia w roku szkolnym 2022/2023. Wytyczne zawierały informacje w zakresie realizacji wychowania

zdrowotnego dzieci i młodzieży zgodnie z podstawami programowymi w zakresie edukacji prozdrowotnej, a dotyczącej min. Światowego Dnia Bez Tytoniu.

W ramach działań w szkołach przygotowano prezentacje multimedialne, przeprowadzono pogadanki/dyskusje na lekcjach biologii i zajęciach wychowawczych na podstawie krótkich filmików dydaktycznych dotyczących szkodliwości tytoniu oraz sposobów rzucania palenia, podczas dyskusji i pogadań w klasach przedstawiono i omówiono skutki fizycznego i psychicznego uzależnienia od tytoniu, na szkolnych korytarzach przygotowano gazetki informacyjne o szkodliwości tytoniu/palenia papierosów tradycyjnych i elektronicznych, uczniowie jednej ze szkół zwrócili się z apelem w formie listu otwartego do minister środowiska, aby w porozumieniu z ministrem zdrowia wprowadzić całkowity zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych, idąc np. ulicą.

Ponadto w Zespole Szkół Politechnicznych w Śremie im. Powstańców Wlkp. zorganizowano obchody Światowego Dnia bez Tytoniu z udziałem przedstawiciela Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Komendy Powiatowej w Śremie oraz Straży Miejskiej w Śremie. W spotkaniu uczestniczyło ok 300 uczniów. Przedstawiono młodzieży wpływu palenia na organizm człowieka, aspekty zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i etyczne palenia tytoniu. Skupianie się głównie na kluczowych przesłaniach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu w roku 2022 tzn. „Zatruwając naszą planetę” – o praktykach biznesowych firm tytoniowych, o tym co WHO robi, aby zwalczać epidemię palenia tytoniu oraz o tym, co ludzie na całym świecie mogą zrobić, aby domagać się prawa do zdrowia i zdrowego życia i do ochrony przyszłych pokoleń. Wykłady przedstawicieli Straży Miejskiej w Śremie oraz Komendy Powiatowej Policji w Śremie dotyczyły aspektów prawnych palenia tytoniu. Po każdym spotkaniu młodzież miała możliwość zapoznania się z plakatami o tematyce antynikotynowej, które zostały przygotowane przez uczniów szkoły.

Po zakończeniu wykładów wszyscy uczniowie i kadra pedagogiczna udali się na boisko szkolne gdzie odbył się happening. Uczniowie klas pierwszych maszerowali z wykonanymi plakatami antynikotynowymi, skandowali hasła antynikotynowe, a osoby które deklarowały, że nie będą palić papierosów otrzymywały do jedzenia owoce zamiast papierosa.

Podczas happeningu rozdawano również ulotki o tematyce tytoniowej (150 szt.).

2.2 Konkurs na fotografię pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

Celem konkursu było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od inhalowania e – papierosów, poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków używania e-papierosów, promowanie nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej, kształtowanie postawy asertywnej wobec osób inhalujących e-papierosy.

W wyznaczonym terminie do PSSE w Śremie wpłynęło 6 prac na 25 szkół powiatu śremskiego, co stanowi 25% wszystkich szkół. W etapie szkolnym wzięło udział 28 uczniów klas V szkół podstawowych, co stanowi 4,3% wszystkich uczniów klas V.

Wszyscy zwycięzcy oraz uczestnicy Konkursu otrzymali nagrody, których fundatorami byli: Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Śremski Ośrodek Kultury, PSSE w Śremie.

Praca laureata etapu powiatowego konkursu została przesłana na etap wojewódzki konkursu.

Impreza podsumowująca konkurs odbyła się w Klubie „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie. Oprócz laureatów konkursu uczestniczyli w niej zaproszeni goście (władze gmin Śremu i Brodnicy, Śremskiego Ośrodka Kultury, Klubu Relax w Śremie, media), rodzice, opiekunowie, nauczyciele w liczbie ok 40 osób. Przedstawiono cele i zasady konkursu, zaprezentowano nagrodzone prace, wręczono nagrody i dyplomy laureatom.

2.3 Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – program realizowany

w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Corocznie święto obchodzone jest w trzeci czwartek listopada. We wrześniu przesłano do wszystkich szkół podstawowych (26 szkół) oraz szkół ponadpodstawowych

(6 szkół) propozycje do pracy w zakresie wychowania zdrowotnego i promocji zdrowia w roku szkolnym 2022/2023. Zostały tam zawarte informacje, że w trzeci czwartek listopada przypada Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, wobec czego szkoła może podjąć działania związane z realizacją wychowania zdrowotnego zgodnie z podstawami programowymi w zakresie edukacji prozdrowotnej.

W ramach działań zorganizowano spotkanie z seniorami z Klubu Jedynekowego Emerytów i Rencistów w Śremie dla 60 osób. Podczas spotkania przygotowano prelekcję w formie prezentacji multimedialnej na temat ŚDRP, szkodliwości palenia, następstw i zagrożeń wynikających z nałogu jakim jest palenie.

W holu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny, w którym pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia udzielał informacji nt. szkodliwości palenia tytoniu, inhalowania e-papierosów i używania nowatorskich wyrobów tytoniowych – stoisko odwiedziło 45 osób, rozdano materiały informacyjne.

W szkołach przeprowadzono pogadanki, uczniowie wykonali plakaty związane tematycznie z paleniem tytoniu, układali hasła promujące niepalenie, oglądali filmy, przygotowano gazetki ściennie, w jednej ze szkół ponadpodstawowych została przeprowadzona akcja pt: Jabłko zamiast papierosa! Młodzież przygotowała scenkę, którą przedstawiła każdej klasie. Scenka przedstawiała oczywiście szkodliwość palenia papierosów, zarówno w aspekcie zdrowotnym i ekonomicznym. Młodzież rozdawała wszystkim uczniom jabłko i zachęcała do zdrowego stylu życia i rzucania palenia papierosów. W szkołach w działaniach uczestniczyło 4803 uczniów

2.4 Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem jest uzasadnienie i wzmocnienie postaw zobowiązujących do niepalenia, ukazanie funkcjonowania ludzkiego organizmu i jego potrzeb, przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy, uczenie rozpoznawania odczuć przeżywanych w sytuacjach trudnych, uświadomienie mechanizmów konfliktu, jak również uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami, uczenie umocnienia poczucia własnej wartości w zbudowaniu pozytywnego myślenia o sobie i kształtowania ważnych umiejętności w kontaktach z ludźmi.

Program dedykowany jest do uczniów klas IV - VIII szkoły podstawowej. W roku szkolnym 2021/22 program realizowany był w 13 szkołach powiatu śremskiego, uczestniczyło w nim 873 uczniów i 245 rodziców. Przeprowadzono 13 wizytacji realizacji programu w placówkach.

2.5 Realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Jego celem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia: kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz

wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni przy nich palą.

W roku szkolnym 2021/22 na terenie powiatu śremskiego w programie wzięło udział 12 szkół podstawowych, uczestniczyło 477 uczniów oraz 400 rodziców. Przeprowadzono 19 wizytacji realizacji programu w placówkach.

2.6 Organizacja projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”

Celem projektu jest wzrost świadomości młodzieży w zakresie zagrożeń związanych z paleniem tytoniu i inhalowaniem e-papierosów, przekazanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia papierosów i inhalowania e-papierosów na organizm palacza i osób z jego otoczenia, wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem i odpowiedzialności za zdrowie otoczenia, nauka zachowań asertywnych. Przeprowadzone zostały 5-godzinne warsztaty dla uczniów klas VII szkół podstawowych. W szkoleniu uczestniczyło 7 uczniów. Zaproszenie wysłano do 5 szkół powiatu śremskiego, z oferty skorzystały 2 szkoły. Po szkoleniu uczniowie otrzymali dyplomy Młodzieżowego Lidera Zdrowia.

2.7 „Światowy Dzień Zdrowia”

W 2022 roku hasłem przewodnim ogłoszonym przez WHO było: „Nasza planeta, nasze zdrowie”. Tematem przewodnim był wpływ kryzysu klimatycznego na zdrowie ludzi na całym świecie.

WHO szacuje, że każdego roku ponad 13 milionów zgonów na całym świecie jest spowodowanych czynnikami środowiskowymi, których można uniknąć. W środku pandemii, zanieczyszczonej planety, nasilających się chorób, takich jak nowotwory, astma, choroby serca, Światowa Organizacja Zdrowia pragnie skupić uwagę wszystkich ludzi na działaniach niezbędnych do utrzymania zdrowia ich oraz planety, a także wspierać ruch na rzecz tworzenia społeczeństw skupionych na dążeniu do poprawy swojego zdrowia.

Działania w szkołach polegały min. na przeprowadzeniu pogadarek, zamieszczeniu informacji na stronach internetowych szkół, przygotowaniu gazetek ściennych, projektów edukacyjnych, prac plastycznych, wystaw, w których uczestniczyło 2746 osób.

Przesłano również pisma do placówek służby zdrowia, mediów oraz zamieszczono stosowną informację na stronie internetowej PSSE Śremie.

2.8 Akcja „Bezpieczne wakacje”

Akcja miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci podczas ferii zimowych

oraz wypoczynku letniego. W czasie Akcji przeprowadzono 27 narad, w których uczestniczyło 115 osób z kadry oraz przeprowadzono 27 pogadań dla 766 dzieci, które wypoczywały na półkoloniach i koloniach na terenie powiatu śremskiego.

W ramach działań poruszano tematykę związaną ze zdrowiem (szczególnie na przestrzeganie zasad higieny - mycie rąk, zębów), czynnikami wpływającymi na zachowanie zdrowia i promujących zdrowie, profilaktykę palenia tytoniu, odżywianie, aktywność fizyczną, poruszano zagadnienia związane ze środkami zastępczymi – dopalaczami, oraz zakażeniami HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogami płciowymi a także zagrożenia związane z cyberprzemocą. Z kadrą wypoczynku poruszono kwestie szczepień.

Powyższe kontrole przeprowadzone były razem z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Śremie.

2.9 Profilaktyka kleszczy

W ramach działań związanych z realizacją wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w roku 2022 na terenie powiatu śremskiego przeprowadzono 25 pogadań dla uczestników kolonii i półkolonii, w których uczestniczyły 682 osoby, 25 pogadań dla kadry kolonii i półkolonii - dla 105 osób oraz 1 pogadanka dla seniorów z Klubu „Senior+” działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Śremie w liczbie 40 osób (przeprowadzona w Muzeum Śremskim). Przeprowadzono jedno szkolenie dla pielęgniarek medycyny szkolnej w liczbie 14 osób. Rozdystrybuowano 31 ulotek „Mały kleszcz – duży problem”, 31 plakatów „Najczęstsze choroby przenoszone przez kleszcze”.

2.10 Profilaktyka szczepień ochronnych

W ramach działań związanych ze szczepieniami na bieżąco przeprowadzane były pogadanki - z seniorami, kadrą kierowniczą i wychowawcami podczas Akcji Letniej i ferii, z Dyrektorami szkół. Przekazywane były również pisma do Dyrektorów/Kierowników podmiotów medycznych oraz Urzędów Gmin zawierające ulotki w wersji pdf lub do pobrania na komórkę (przetłumaczone również na język ukraiński).

2.11 Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

W roku 2022 przeprowadzono 27 pogadań dla 766 uczestników. Podczas rozmów uświadamiano jak ważny dla ochrony i poprawy zdrowia jest właściwy styl życia i prawidłowe odżywianie. Kształtowano postawy prozdrowotne, rozwijano

odpowiednie nawyki żywieniowe wśród dzieci w wieku szkolnym, uczone nabycia umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych oraz zwiększenia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

W zakresie promocji zdrowego stylu życia i prawidłowego odżywiania PPIS dzięki Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności prowadziła kampanię informacyjną „Wybieraj zdrową żywność” #EUChooseSafeFood, mającą na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki (ze szczególnym uwzględnieniem misji EFSA) w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych.

Kampania skierowana była do grupy odbiorców, którzy nie są specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i odżywiania w wieku od 25 do 45 lat, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. Tematami ubiegłorocznej edycji kampanii były suplementy diety, higiena żywności (w tym tematyka chorób przenoszona drogą pokarmową) oraz znakowanie żywności. W działaniach uczestniczyło 201 osób.

3. Współpraca

Działania oświatowo-zdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym (w zakresie organizowanych konkursów) Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędu Miejskiego w Śremie, Urzędu Miasta i Gminy w Dolsku, Urzędu Gminy w Brodnicy, Śremskiego Ośrodka Kultury, Komendy Powiatowej Policji w Śremie, Pielęgniarskiego Ośrodka Medycyny Szkolnej „BASISMED”, Muzeum Śremskiego, Klubu Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie, placówek oświatowych powiatu śremskiego, lokalnych mediów, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Należy wskazać, że wszystkie działania dotyczące organizowanych konkursów, przeprowadzanych szkoleń, pogadanek i innej działalności PSSE w Śremie były na bieżąco odnotowywane na stronie internetowej i Facebooku stacji. Ponadto o każdej powyższej formie aktywności PSSE były informowane lokalne media.

IX. Działalność kontrolno-represyjna.

Porównanie prowadzonej działalności kontrolno-represyjnej w latach 2018-2022.

I.p.	Rodzaj podjętych działań	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba kontroli	1471	1426	3480	5684	4815
2.	Liczba pobranych prób do badań	393	377	221	276	342
3.	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	200	203	1176	244	261
4.	Liczba wydanych decyzji płatniczych	197	232	138	187	261
5.	Liczba postanowień	25	20	11	21	22
6.	Tytuły wykonawcze	13	3	0	0	4
7.	Liczba nałożonych mandatów karnych	5	10	1	48	17
8.	Kwota nałożonych mandatów karnych	1.200	2550	500	3250	2850

X. Wnioski końcowe.

1. W sposób ciągły prowadzone były działania mające na celu wczesne wykrywanie, zgłaszanie i zwalczanie chorób zakaźnych oraz stały nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych.
2. Realizacja szczepień ochronnych utrzymuje się na porównywalnym poziomie do lat wcześniejszych.
3. W związku ze stanem epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zakres kontroli nadzorowanych placówek, nakierowany był również na przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
4. Najczęściej występujące niezgodności podczas przeprowadzanej oceny obiektów produkujących i wprowadzających żywność do obrotu to:
 - przeterminowane artykuły spożywcze,
 - brak do wglądu rejestrów dostaw towaru, rejestrów temperatur w urządzeniach chłodniczych, brak do wglądu zapisów z mycia i dezynfekcji pomieszczeń oraz przeglądu zabezpieczenia przed szkodnikami,
 - brak etykiety na opakowaniach artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu, zbyt wysoka temperatura w urządzeniach chłodniczych,
 - sprzedaż mięsa mielonego luzem na wagę, samodzielnie mrożone mięso,
 - zniszczone malatury ścian i sufitów, ubytki w płytkach na podłodze, uszkodzona bateria przy umywalce - brak ciepłej bieżącej wody, brak do wglądu aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
 - wystawione poza urządzenie chłodnicze artykuły spożywcze wymagające warunków chłodniczych,
 - brak kart przekazania odpadów pokonsumpcyjnych,
 - zniszczone meble, sprzęty, zniszczone drzwi, itp.
5. Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie zmieniła się i wynosi 12 wodociągów. Natomiast wpisano do rejestru prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Śremie podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę

pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej, należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni.

6. W ocenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wszystkie wodociągi na terenie powiatu śremskiego produkują wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Żaden z nadzorowanych wodociągów podobnie jak w roku ubiegłym nie został oceniony negatywnie.
7. Większość skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej oraz prowadzących działalność leczniczą, przestrzegało zasad bezpieczeństwa sanitarnego i higienicznych.
8. Podobnie jak w latach wcześniejszych występowały pojedyncze uchybienia w skontrolowanych podmiotach, które zostały usunięte w oparciu o obowiązujące procedury administracyjne.
9. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 8 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 5 decyzji stwierdzających choroby zawodowe:
 - pylice płuc - 2 choroby,
 - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – 2 choroby,
 - trwałą, obustronny ubytek słuchu – 1 choroba;oraz wydano 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
10. Prowadzono ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodziło podejrzenie o zachorowanie na chorobę zawodową.
11. Prowadząc bieżący nadzór nad zakładami pracy, w których występuje narażenia pracowników na czynniki szkodliwe (przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń) oceniano jakie działania związane z ochroną pracownika wdrażają pracodawcy.
12. W roku 2022 wydano 15 decyzji zarządzających, które zawierały 30 nakazów m. in.:
 - przedstawić do wglądu pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy;
 - poprawić warunki techniczne na stanowiskach pracy;
 - poprawić warunki techniczne w pomieszczeniach higienicznosanitarnych;

- uzupełnić dokumentację oceny ryzyka zawodowego o brakujące zagrożenie związane z czynnikami rakotwórczymi i chemicznymi występującymi na stanowisku pracy;
- przedstawić do wglądu rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym;
- przedstawić do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie czynników o działaniu rakotwórczym;
- odizolować stanowisko pracy malowania elementów drewnianych od pozostałych stanowisk pracy znajdujących się na tej samej hali;
- uzupełnić etykietę produktu biobójczego o brakujący piktogram GHS05;
- zainstalować natrysk ratunkowy w hali produkcji;
- zaprzestać stosowania wózka jezdniowego silnikowego podnośnikowego bez wymaganych dokumentów stwierdzających właściwy stan techniczny oraz przeprowadzonego okresowego przeglądu;
- przedstawić do wglądu kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp zgodnego ze wzorcem zawartym w załączniku do rozporządzenia w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- przedstawić do wglądu aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy pracownika.

13. Prowadzono ścisłą współpracę z organami założycielskimi w odniesieniu do szkół i przedszkoli, co pozwoliło na bieżąco pozyskiwać niezbędne informacje przydatne w realizacji nadzoru nad ww. placówkami. Przekazywano również do tych organów dokumentację pokontrolną i administracyjną związaną z wydanymi decyzjami.

14. Wspólnie z Policją podejmowano działania prewencyjne dotyczące nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

15. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Współpraca ta dotyczyła w szczególności rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej.

16. W roku sprawozdawczym do tutejszego organu wpłynęła większa liczba wniosków dotyczących zajęcia stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niż w roku 2021. Natomiast wyrażono mniejszą ilość opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
17. Wydano więcej opinii dotyczących uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także dokonano więcej odbiorów obiektów.
18. W roku 2022 kontynuowano realizację programów o zasięgu krajowym i wojewódzkim między innymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.
19. Za nie przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, skierowano 3 wnioski o ukaranie do Sądu w Śremie, w związku z odmową przyjęcia mandatu karnego. Wszystkie zostały zakończone nałożeniem kary grzywy oraz pokryciem kosztów sądowych.
20. Przy realizacji działalności nadzorczej jak również oświatowo – zdrowotnym, prowadzona jest ścisła współpraca z władzami samorządowymi i organami założycielskimi placówek nadzorowanych.
21. Działania prozdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędów Miejskich i Gminnych oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.
22. W licznych przedsięwzięciach współuczestniczyły Komenda Powiatowa Policji, lokalne media oraz Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej „BASISMED.
23. Podejmowane w roku sprawozdawczym działania, były w dużym zakresie ukierunkowanych na dążeniu do poprawy stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych placówek i obiektów.